

O strpnosti

Foto: pexels.com

V modernem svetu, času vse večje globalizacije in komunikacije, preseljevanja in družbenih sprememb, postaja strpnost vse bolj ključen pojem. Na družbenih omrežjih je vse več sovražnega govora in vsaka sprememba na političnem parketu med ljudmi hitro prebudi stare zamere. A kaj je pravzaprav strpnost?

Njen najbolj splošen opis najdemo v Deklaraciji o načelih strpnosti, ki jo je leta 1995 sprejela Generalna konferenca UNESCO, in pravi, da je strpnost spoštovanje, sprejemanje in priznavanje bogate raznolikosti naših svetovnih kultur, naših oblik izražanja in načinov biti človek. A kljub temu ima vsakdo drugačen pogled na to načelo sobivanja, in da bi ga bolje razumeli, se moramo ustaviti pri drugem pojmu – drugačnosti.

7 županskih kandidatov

20. novembra se bomo spet odpravili na volišča. Za župansko mesto se poteguje sedem kandidatov, prav toliko strank in list se hoče uvrstiti v novi občinski svet.

Zastavili smo jim pet kratkih vprašanj o temah, ki so že nekaj časa na tapeti – o stanju zdravstvene oskrbe v Kočevju, o njihovih pogledih na mladinsko politiko in romsko problematiko, vsak pa nam je zaupal, kjer vidi razvojne možnosti Kočevja in kakšni so temeljni poudarki njegove kampanje.

Slavnostna akademija Gimnazije in srednje šole Kočevje

► stran 3

Strpnost

► stran 4

Referendumski trojček

► stran 5

Predstavitev županskih kandidatov

► stran 6

Moja občina

► stran 10

Svetovni dan sladkorne bolezni

► stran 14

Obrazi

► stran 16

Monika Plemen. Odsev prezence

► stran 18

V Kočevju ustanovljen Mladinski center

► stran 22

Kultura

► stran 26

In memoriam: Vinko Beznik

► stran 28

Uspešno zaključen projekt pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc

Z oktobrom se je na Ljudski univerzi uspešno zaključila že druga izvedba štiriletnega projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc, ki sta ga sofinancirala Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Evropski socialni sklad.

Namen projekta je bil povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje in izboljšati njihove kompetence tako za potrebe trga dela kot za osebni razvoj. V okviru projekta smo izvedli široko paleto programov v obliki tečajev (največ jezikovnih in računalniških), programe gibanja in skrbi za zdravje ter usposabljanja za življenjsko uspešnost.

V obdobju trajanja projekta od leta 2018 do 2022 smo na področju

Foto: Jani Pavlin

Kočevja in Ribnice izvedli 41 daljših usposabljanj za zaposlene in brezposelne, v katere se je vključilo 400 oseb. V veliko zadovoljstvo nam je pozitiven odziv delodajalcev na aktivnosti projekta, saj smo

veliko skupin izpeljali v sodelovanju z lokalnimi podjetji, nekaj izobraževanj pa se je odvijalo tudi na sedežih podjetij.

Konec septembra smo se skupaj s Srednjo šolo Črnomelj udeleži-

li zaključne konference projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc 2018-2022, ki jo je organiziral krovni partner ZIK Črnomelj. Zbranim udeležencem, mentorjem programov, predstavnikom delodajalcev, občin, raznih zavodov in ministrstva smo predstavili opravljene aktivnosti in rezultate projekta, pogled pa smo usmerili tudi v prihodnje potrebe okolja.

Skupaj s predstavniki ministrstva smo ocenili, da je projekt pomembno prispeval k dvigu kompetenc tako zaposlenih kot brezposelnih oseb in nestrpnost pričakujemo nov razpis, ki bo omogočal brezplačne izobraževalne tečaje za odrasle v našem okolju tudi v naslednjih letih.

A. P.

"Drevi pa grem na vas"

Moški pevski zbor Svoboda Kočevje je zbor z najdaljšo pevsko tradicijo na Kočevskem, saj aktivno deluje od leta 1974. V Kulturnem centru Kočevje so izvedli svoj tradicionalni koncert, letos že 46. po vrsti.

"Pripravili smo nabor ljudskih in umetnih skladb za moške zборе, ki jih zbor prepeva že vsa ta leta in ki so jih pisali največji mojstri zborovskega komponiranja," je povedal zborovodja Ciril Skebe, ki se pevcem včasih pridruži s harmoniko, ko zapojejo tudi kakšno narodnozabavno. "Izvajamo tudi druge sodobnejše glasbene zvrsti, si skladbo priredimo, tako da izberemo repertoar po želji vsakega od nas."

Letos se jim je na odru pridru-

Foto: Ž. N.

žilo tudi Srbsko kulturno društvo Kočevje, ki uspešno deluje od leta 2010 in sodeluje s številnimi društvi

v Kočevju, Sloveniji in širše.

Čeprav je mogoče zaznati trend upadanja zanimanja za moško

zborovsko petje v Sloveniji, se je v pevskem zboru Svoboda v 48 letih zamenjalo okoli 130 pevcev, na odru KCK jih je nastopilo 16. "Trudimo se, da po vsem tem času še naprej uspešno delujemo," je razložil Skebe. "Letos bomo nastopili kar dvajsetkrat, kar je za naš zbor veliko, tako da sem ponosen na naše pevce, da si vzamejo čas in skupaj še naprej gojimo kulturo petja." Člani zbora redno popevajo po kočevskih vaseh ob kulturnem prazniku ter na drugih prireditvah, udeležujejo se revij pevskih zborov ter tudi redno sodelujejo na taboru pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Letos junija so gostovali tudi na mednarodnem festivalu na Ohridu v Makedoniji.

Ž. N.

Ples kot komunikacija

Klavdija Križ Potisk je v kočevski knjižnici predstavila svoje diplomsko delo z naslovom Ples kot nebesedna komunikacija pri delu z mladimi iz marginalnih družbenih skupin, s katero je zaključila študij organizatorja socialne mreže.

Pri pisanju diplome se je opirala na izkušnje, ki jih je pridobila na 12 gibalnih delavnicah, ki jih je v šolskem letu 2017/2018 vodila na Osnovni šoli Ljuba Šercerja. Delavnice je izvajala pri pouku športne vzgoje, pri kateri so otroci spoznavali različne plesno-gibalne dejavnosti v skupinah in posamezno. "Otroci so zelo muzikalični, resda so nekateri motorično manj

sposobni, a lahko vsakega motiviramo in spodbudimo, da uspešno izpelje nalogo," je povedala Klavdija Križ Potisk. "Vodstvo šole je prepoznalo pomen drugačnega poučevanja, saj so želeli, da se otroci ne bi srečevali z gibanjem samo pri pouku športne vzgoje ter da bi spoznali drugačne vrste plesa." Ples je že vključen v pouk telesne vzgoje, pravi avtorica, a je delo prepuščeno učiteljem telesne vzgoje.

Plesno-gibalne aktivnosti tako predstavljajo obliko terapije, kjer se s pomočjo gibanja, plesa ter različnih tehnik za sproščanje spodbujajo spremembe na raz-

Foto: Ž. N.

ličnih razvojnih področjih, tako socialnem fizičnem kot čustvenem. V diplomski nalogi so opisane osnove temeljnega programa za

izvajanje plesne dejavnosti za otroke s posebnimi potrebami ter iskanje načinov, kako ga vključiti v osnovne šole.

Diploma vsebuje tudi anketne vprašalnike in intervjuje, s katerimi je avtorica ugotovila, da lahko vključevanje plesno-gibalne dejavnosti pospeši psihofizični razvoj otrok s posebnimi potrebami in da bi bila vključitev v redne šolske programe smiselna. Avtorica dodaja, da namerava pripraviti nadgrajen program, ki ga bo ponudila šolam ter se povezala z lokalnimi akterji, ki se ukvarjajo z oskrbo otrok s posebnimi potrebami.

Ž. N.

Slavnostna akademija Gimnazije in srednje šole Kočevje

Gimnazija in srednja šola Kočevje je 20. oktobra v Šeškovem domu s proslavo sklenila tematsko leto 2022 in obeležila 150-letnico obstoja gimnazije in 140-letnica delovanja srednje šole na Kočevskem.

Gimnazija je bila v zgodovini večkrat na robu obstoja, saj ji je grozila ukinitve zaradi majhnega števila dijakov, danes pa te bojazni ni več. "Šola je v tem času prehodila ogromno pot, od skromnih začetkov z enim samim oddelkom do današnjih 440 dijakov," je povedal ravnatelj Matej Markovič. "Šola je izrednega pomena za celotno lokalno okolje, sploh na glede števila izobraževalnih programov, ki jih izvajamo, in možnosti, ki jih ponujajo dijakom, da se lahko zaposlijo v lokalnem okolju."

Gimnazija in srednja šola sta bili večkrat razdruženi in združeni, nazadnje leta 2012, ravnatelj pa združitev ocenjuje kot uspešno: "Ta trenutek šole delujejo zelo dobro, programi se med seboj povezujejo, prav tako tudi učitelji, tako da v tej združitvi po desetih letih ne vidimo ničesar slabega." Srednja šola redno vzpostavlja nove srednješolske programe. V zadnjih letih so uvedli programa strojnega tehnika in tehnika računalništva, ki vsako leto napolnita en oddelek, veliko poudarka pa namenjajo povezavi z lokalno skupnostjo. "Dijake pridobivamo iz vseh osnovnih šol,

Foto: Ž. N.

s temi programi pa se poskušamo približati njihovim poklicnim željam," je dodal Markovič.

Na dan proslave so v prostorih Pokrajinskega muzeja Kočevje odprli tudi razstavo 150 let Gimnazije Kočevje 1872–2022. "Ta prikazuje pomen in vlogo, ki jo je imela gimnazija v našem prostoru,"

je o razstavi povedal Ivan Kordiš iz Pokrajinskega muzeja Kočevje. "Razstava obsega 29 dvojezičnih panojev ter dodatnih 17 panojev s predstavitev vseh maturantov od šolskega leta 1953/1954 do danes." Na ogled so postavljeni različni predmeti, med njimi znamenito kolo pokojnega profesorja Kotarja ter njegova aktovka, stol profesorja Miloša Humka, maturantski plakat iz leta 1954, ki ga je izdelal Jože Centa, maturantski ključ in dijaška glasila ter delček bogate prirodoslovne zbirke, ki je nekoč obstajala na kočevski gimnaziji. Razstavo dopolnjuje zbornik o Gimnaziji in srednji šoli Kočevje. Ž. N.

Ali vaš otrok potrebuje nove izzive?

S katerimi si bo izboljšal ročne spretnosti, pridobil nova znanja o ravnanju z orodjem, spoznal delo z lesom in zadovoljstvo ob uporabi lesenega izdelka, ki ga je naredil sam?

Vse to mu lahko ponudite s prijavo na Leseni abonma za otroke, stare od 8 do 11 let.

Festival lesa že vseh deset let delovanja ponuja različne delavnice za otroke. Letos smo se prvič odločili, da jih povežemo v celoto, v kateri bodo otroci iz delavnice v delavnico sistematično nadgrajevali svoje znanje in spretnosti.

Abonma vključuje pet strokovno vodenih delavnic (vsako tretjo soboto v mesecu), ki trajajo tri ure, njihov rezultat je lesen izdelek, ki ga otrok z mentorjem sam izdelava in odnese domov.

Leseni abonma vključuje pet sobotnih delavnic od 9. do 12. ure: 17. decembra (izdelava božično

Foto: Tina Žele Kovačič

novoletnih okraskov), 21. januarja 2023 (škafca za mizarjevo orodje), 18. februarja (pručka), 18. marca (ptičja hišica) in 15. aprila (stenski obešalnik za medalje in druge dragocenosti). Odvijale se bodo v lesarski delavnici Gimnazije in srednje šole Kočevje.

Cena abonmaja je 45 evrov, možno je tudi plačilo v dveh obrokih, kar navedite ob prijavi.

Za prijave in dodatne informacije nam pišite na: festival.lesa@gmail.com. Vaše prijave pričakujemo do srede, 30. 11. 2022. Po prijavi vam bomo poslali račun.

Tudi na odrasle nismo pozabili, nove izzive boste našli na delavnici z znano slovensko oblikovalko Jano Mršnik. Pokrajinski muzej Kočevje in Festival lesa vas vabita v soboto, 10. decembra 2022, k ustvarjanju z lesom in nitko. Predznanje ni potrebno. Cena delavnice je 15 evrov.

Tina Žele Kovačič

Uvodnik

Elon Musk je končno kupil Twitter. Najbogatejši Zemljan je za družbeno omrežje plačal vrtoglavih 44 milijard dolarjev. Najprej je obljubljal, da bo zagovarjal svobodo govora (Moč množicam!), a je že nekaj zapletov na družbenem omrežju pokazalo, da njegov načrt ni najbolj premišljen. Nekaj programerjev, ki so javno oporekali njegovim predlogom, je kar takoj odpustil, prav tako je odpustil večino moderatorske ekipe, njegov plačljivi način overjanja uporabnikov pa je celo povzročil zmedo na borzi. Kapital je plaha ptica, pravijo, in Musk je zelo hitro ugotovil, da kaotične razmere, ki jih je ustvaril, oglaševalcem, ki predstavljajo največji prihodek Twitterja, niso povšeči in so kmalu začeli zapuščati znano družbeno omrežje.

Težave Twitterja namreč niso tehnične, ampak družbene. Povprečni uporabnik ne obiskuje spletnih omrežij, da bi se nadihal intelektualne greznice, polne žaljivk in sovraštva, ampak pričakuje pozitivno izkušnjo. Vrednost socialnih omrežij ni v njihovi tehnološki izpopolnjenosti, ampak v uporabnikih in njihovih navadah.

Človek kot razmišljujoče bitje je pogosto smatran le kot posameznik, filozof, ki "misli, torej je", množice pa kot nerazumna, skoraj živalska čreda, ki je daleč od tega, da bi se posvetila refleksiji svojih misli. Po drugi strani pa vendarle moramo prepoznati demokratično veljavo volje ljudstva in priznati, da posameznik iz svojih misli le ne more spoznati ustroja sveta.

Iz zgodovine nam je znano, kaj vse je mogoče narediti "v imenu ljudstva", in videti je, da "svoboda govora" lahko nadomesti to populistično reklo. Kdor pravi, da širi svobodo govora, tega ne počne nujno, da bi zagovarjal zatiranje – večinoma se jih sploh ne sliši – ampak geslo uporablja le za uveljavljanje svojih interesov.

Žarko Nanjara
odgovorni urednik

OBVESTILO

Uredništvo časopisa Kočevska obvešča, da je **rok za oddajo prispevkov** za decembrsko številko **10. 12. 2022**. Gradivo pošljite na naslov **info@kocevski.si**.

Je strpnost res zgolj dobra lastnost človeka?

Strpnost je širok pojem, ki ima več različnih definicij oziroma razlag. V splošnem ga razumemo kot toleranco drugačnih ali drugačnega – mnenja, pogleda, prepričanja, verovanja. Je temeljna podlaga za vzdrževanje miru v družbi in tudi temelj vsake sodobne demokratične oblasti, ki spodbuja k spoštovanju in varstvu glavnih človekovih pravic in svoboščin. Najbolj splošna definicija strpnosti je navedena v Deklaraciji o načelih strpnosti, ki jo je leta 1995 na 28. zasedanju v Parizu sprejela Generalna konferenca UNESCO. To isto leto je bilo razglašeno za mednarodno leto strpnosti, Deklaracijo pa so sprejeli 16. novembra. Zato vsako leto na ta dan obeležujemo mednarodni dan strpnosti, ki opominja na spoštovanje, sprejemanje in hvaležnost do bogate raznolikosti kultur po svetu.

O strpnosti

"Strpnost je spoštovanje, sprejemanje in priznavanje bogate raznolikosti naših svetovnih kultur, naših oblik izražanja in načinov biti človek," je uvodoma navedeno v prvem členu dokumenta. Je vrлина, ki omogoča mir in prispeva k namoestitvi kulture vojne s kulturo miru. Je pa tudi odgovornost, ki podpira človekove pravice, pluralizem, demokracijo in vladavino prava. V prevodu, ki ga je leta 2015 izdal Izobraževalni center Eksena, je navedeno tudi, kaj strpnost ni: "Strpnost ni popustljivost, prijaznost ali prizanesljivost." Ne gre za strpnost do socialne nepravčnosti ali opustitev in omilitev posameznikovih prepričanj, temveč pomeni, da je posameznik svoboden, da se ravna po svojih prepričanjih in sprejema, da se drugi ravna po svojih. Pomeni sprejemanje dejstva, da imajo ljudje, naravno različni v svojem videzu, položaju, govoru, obnašanju in vrednotah, pravico, da živijo v miru in so to, kar so. Prav tako pomeni, da posameznik drugim ne vsiljuje svojih stališč. Vnesti in spoštovati jo je treba tako na državnem kot tudi na družbenem nivoju, predvsem pa v izobraževanju.

Na drugi strani mostu namreč stoji drug pojem – nestrpnost. Gre za nespoštovanje drugačnosti, kaže pa se v zavračanju svobode mišljenja, delovanja in verovanja. Pomeni, da so ljudje obravnavani drugače, v negativnem smislu, zaradi kate-rekoli izmed svojih lastnosti. Od verovanja in spolne usmerjenosti do načina oblačenja in stila frizure. Iz nestrpnosti pa se rojeva diskriminacija.

Strpnost je kot konkretna konceptualna rešitev, nastala ob eni večjih evropskih zagat med reformacijo, ko so reformatorji iskali nove ideje za ločitev od takratnega katolicizma. Tedaj je prihajalo do različnih verskih in drugih konfliktov, vedno bolj neznosen pa je postajal tudi razcep znotraj krščanstva, zaradi česar je bilo v tedanji družbi treba najti neko novo formulo, "ki bi

omogočila znosno življenje razcepljenega krščanstva v prihodnje. Ta znosnost ali prenašanje (kar je eden možnih prevodov izraza tolerance) je bila iznajdba, ki se od tedaj v zgodovini mišljenja predstavlja kot strpnost ali tolerantnost," v diplomskem delu z naslovom Socialni kapital in (ne)strpnost med slovensko mladino povzema Katja Klepec besede politologa Tončija Kuzmanića, avtorja dela Bitja s pol strešice o slovenskem rasizmu, šovinizmu in seksizmu. Prav v reformaciji, katere cilj je bila preureditev rimskokatoliške cerkve, ima nestrpnost svoje

strpnega. A ta isti pojem lahko razumemo tudi drugače, in sicer kot slabo lastnost, navaja filozofinja Karolina Babič. "To lahko vidimo tako v vsakodnevnem razumevanju besede kot tudi v pojmu tolerance, kot ga razume teoretična oziroma politična misel. V vsakodnevni uporabi se ta negativnost lahko razbere že iz besede same. Toleranca ima namreč še neko drugo ime, in sicer strpnost. Biti strpen pomeni biti sposoben vzdržati v trpljenju in trpnosti. To pomeni, da strpen človek vzdrži tudi, ko trpi, ko ga nekaj moti in

vstran itd. Ker smo tolerantni," nadaljuje Babičeva.

Ob tem pa postavlja vprašanje, ali lahko tolerantnost ob tem še vedno razumemo kot dobro lastnost? "To je namreč človek, ki iz takšnih in drugačnih razlogov pusti drugačne pri miru, toda to drugačnost vrednoti kot nekaj slabšega od sebe. Ta človek po tistem obsoja in sovraži, toda ne aktivira te svoje nastrojenosti. Če jo aktivira, je označen kot netoleranten. Vidimo lahko torej, da je na dnu te tako hvaljene lastnosti tolerance pravzaprav izrazito negativno in slabšalno

vrednotenje drugačnosti. Do sebi podobnega se namreč ne morem obnašati niti tolerantno niti netolerantno," zatrjuje filozofinja. "Logika tolerance se glasi: drugačno je slabše, ampak jaz sem toleranten in zato naj jim bo, tem drugačnima ubožčkom. Logika netolerance pa seveda: drugačno je slabše, zato dol z njimi," je še zapisala in zaključila z mislijo: "Prekiniti je treba avtomatizem enačenja drugačnega s slabšim, če je to sploh mogoče, seveda."

Na državni ravni je za strpnost potrebna pravična in nepristranska zakonodaja, izvajanje zakonov ter sodnih in upravnih postopkov. Prav tako je potrebno, da so vsakemu posamezniku, brez kakršne koli diskriminacije,

Foto: pexels.com

korenine v veri in politiki. Se pa je na drugi strani rodil duh strpnosti.

O drugačnosti

A da bi sploh lahko stremeli k strpnosti, se moramo najprej ustaviti pri pojmu drugačnosti. Kaj označujemo s to besedo? Zakaj sploh nekaj prepoznavamo kot drugačno? Dejstvo je, da imamo ljudje različne lastnosti, vrline, vrednote, prepričanja in navade, prav tako pa med nami obstajajo etnične in kulturne razlike, razlike v sposobnostih, socialnoekonomske razlike, razlike v veroizpovedi in še marsikaj.

Toleranca je pogosto razumljena kot dobra lastnost posameznika. Tisti, ki dopušča drugačnost, je označen za tolerantnega in

muči, mu gre na živce itd. Strpen človek tudi takrat ostane miren, zavzame trpno pozicijo," navaja. O tem je že pred več sto leti pisal angleški filozof John Locke v besedilu Pismo o toleranci. Iz njegovega zapisa izhaja, da potrebujemo – da bi sploh lahko govorili o toleranci – pojem drugačnosti. In sicer tiste drugačnosti, ki jo vrednotimo manj oz. slabše kot sebe oz. tisto, kar je meni podobno. Šele do te drugačnosti, ki nas nervira in moti in se nam zdi manjvredna ali celo človeka nevredna drugačnost, šele do takšne drugačnosti smo lahko tolerantni, strpni. To je drugačnost, ki je ne odobravamo, ampak jo vseeno dopuščamo, pripravljeni smo to pretrpeti, stisniti zobe, pogledati

omogočene enake ekonomske in socialne možnosti. V modernem svetu je strpnost, kot izhaja iz Deklaracije, bolj ključna kot kdaj koli prej. Gre za obdobje, ki ga zaznamujejo globalizacija ekonomije in hitro rastoča mobilnost, komunikacija, integracija, soodvisnost, preseljevanje, urbanizacija in spreminjajoči se socialni vzorci. Strpnost je potrebna med posamezniki pa tudi na ravni družine in skupnosti. Najbolj učinkovit način za preprečevanje nestrpnosti pa je izobraževanje. Prvi korak je učenje ljudi o tem, kaj so njihove skupne pravice in svoboščine, da bi jih lahko spoštovali, prav tako pa je treba spodbujati voljo, da se spoštuje in ščiti tudi pravice in svoboščine drugih.

Neja Jerebičnik

Referendumski trojček

Glasovanja letos še ne bo konec, 27. novembra bomo namreč na volilnih mestih odločali kar o treh referendumih, v kampanjo pa je do zdaj stopilo že 28 različnih organizacij. Referendumska vprašanja se bodo nanašala na tri novele: novelo zakona o vladi, ki določa število ministrstev, novelo zakona o dolgotrajni oskrbi, ki zamika že sprejeti zakon o dolgotrajni oskrbi za leto dni, ter novelo zakona o Radioteleviziji Slovenija, ki je v javnosti sprožila največ polemik ter znova načela debato o vplivu političnih strank na delovanje javnega zavoda RTV.

Glas Slovenije

Zgodba o nastanku javnega radijskega in televizijskega servisa se je začela leta 1924, ko je profesor inž. Marij Osana, ki velja za očeta slovenske radiofonije, zagnal oddajnik, ki ga je izdelal sam, in dve leti pozneje izvedel prenos glasbenega koncerta. 1. septembra 1928 je začel delovati Radio Ljubljana. Z leti je postajal vse bolj uveljavljen, načrte o širitvi pa je preprečila druga svetovna vojna. Vlogo slovenskega radia je 17. novembra 1941 prevzel ilegalni radio Kričič, ki je pozival k ljudskemu odporu, kljub prizadevanjem pa ga okupator nikoli ni odkril. 9. maja 1945, na dan osvoboditve, je začel oddajati Radio svobodna Ljubljana, ki pa najprej še ni imel dodelane programske sheme ter je oddajal predvsem pogovorne oddaje, glasbo in seveda politične govore. A je v povojnih letih radijski program dosegal vse bolj kakovostno raven. Do leta 1952 so bila sporočila na sporedu šestkrat na dan, pojavile so se stalne oddaje in radijski ansambli, tako je tudi leta 1955 začel delovati profesionalni radijski simfonični orkester. Drugi program je Radio Ljubljana začel oddajati leta 1952, leta 1969 pa še tretjega.

"Okno v svet," kakor so včasih rekli televiziji, se je slovenskemu gledalstvu odprlo leta 1958, ko je začela oddajati TV Ljubljana. Do leta 1968 so osrednji dnevnik pripravljali trije studii, iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. Ljubljanski studio je meril le skromnih 50 m², a je hitro uvažal nove zvrsti oddaj, kot je tedenska oddaja TV Obzorje, že drugi programski dan pa je prinesel narodnozabavno oddajo. Leta 1975 je začel delovati TV center, prirejen za spored v barvah, leta 1984 pa so slovenski gledalci spoznali teletekst. Aprila 1990 se je nacionalna radiotelevizijska hiša preimenovala v RTV Slovenija.

Radiotelevizija Slovenija danes ustvarja osem radijskih programov, od katerih so trije nacionalni, dva regionalna in dva namenjena manjšinskim vsebinam, ter oddaja pet televizijskih programov, med njimi dva v okviru regionalnih centrov v Mariboru in Kopru. Leta 2001 je

začel delovati tudi Multimedijijski center. Znotraj RTV delujejo še Simfonični orkester RTV Slovenija, Big Band RTV Slovenija, Komorni zbor RTV Slovenija, otroški in mladinski pevski zbor ter Založba kakovostnih programov RTV Slovenija.

Med kladivom in nakovalom političnih strank

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o Radioteleviziji Slovenija, ki ga je državni zbor sprejel 14. julija, prinaša doslej največje spremembe delovanja RTV. Ukinja nadzorni in programski svet, ki bi ju nasledil novi svet

organizacij. Prav tako bi po enega člana imenovali varuh človekovih pravic, informacijski pooblaščenec ter predsednik republike na podlagi javnega poziva registriranim verskim skupnostim.

Članstvo v svetu RTV bi bilo onemogočeno tistim, ki so v zadnjih petih letih opravljali določene politične funkcije, kot so: člani političnih strank, poslanci ali uslužbenci organov EU, predsednik republike ali vlade, poslanci ali člani državnega sveta, ustavni sodniki, ministri in drugi funkcionarji državnih organov, načelniki upravnih enot in direktorji občin-skih uprav.

samostojno delovanje javnega servisa, saj bi se s predlogom zakona umaknil vpliv politike. Pobudniki referenduma pa medtem predlogu očitajo, da le spreminja načine političnih imenovanj, saj vodstva organizacij, ki predlagajo predstavnike javnosti, imenuje prav politika, prav tako so skeptični o ukinitvi programskega in nadzornega sveta.

Zakona o vladi in dolgotrajni oskrbi

Eno od treh referendumskih vprašanj se nanaša na zakon o vladi, ki ureja število ministrstev. Po novem bi vlado sestavljalo 19 ministrstev, kar je dve več kot v prejšnji vladi. Vlado bi tako sestavljalo še ministrstvo za solidarno prihodnost, na katero bi prešlo področje dolgotrajne oskrbe ter stanovanjske politike, ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, na katero bi z ministrstva za gospodarstvo prenesli področje tehnologij, novo pa bi bilo tudi ministrstvo za naravne vire in prostor. Podporniki referenduma predlogu očitajo, da po nepotrebnem povečuje število ministrstev, ki bi prinesla ne le povečanje stroškov, ampak tudi večjo možnost nastanka nesoglasij. Na vladi odgovarjajo, da ministrstva ostajajo v enakih finančnih okvirih kot do zdaj in da gre le za reorganizacijo sektorjev.

Predmet referendumskega vprašanja so tudi spremembe zakona o dolgotrajni oskrbi, ki zamikajo uveljavitev lani sprejetega zakona za eno leto. V vladi zakonu očitajo, da pomanjkljivo ureja nekatera področja in da ne predvideva dolgoročnega javnega financiranja dolgotrajne oskrbe. Zamik za leto dni bi tako prinesel dodatni čas za urejanje odprtih vprašanj, hkrati pa bi se zagotovilo dodatnih 30 milijonov evrov za dvig plač v zdravstvu in socialnem varstvu ter za kadrovske širitev. Pobudniki referenduma trdijo, da gre za zamik enega najpomembnejših zakonov za državljane, ki prinaša dobre rešitve, ter da je bilo prehodno obdobje, ki ga je predvideval zakon, dovolj za pripravo celovite rešitve.

Žarko Nanjara

Foto: Freevector.com

RTV. Po novem predlogu bi svet sestavljalo 17 članov, šest predstavnikov zaposlenih ter enajst predstavnikov javnosti. Zaposleni bi pet svojih predstavnikov volili neposredno (po enega za različna področja: za informativne, kulturnoumetniške in športno-razvedrilne dejavnosti, za tehniko in digitalni razvoj), šestega pa bi imenoval svet delavcev javnega zavoda RTV Slovenija.

Svoja predstavnika javnosti bi imenovali manjšinski narodni skupnosti, nadalje bi enega imenovala Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter dva člana Nacionalni svet za kulturo. Svoje člane bi imenovali tudi Olimpijski komite Slovenije, Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja ter krovna organizacija invalidskih

Članstvo je po zakonu onemogočeno tudi tistim, pri katerih bi prišlo do konflikta interesov zaradi lastniških deležev pri konkurenčnih medijih ali položaja v njihovih nadzornih organih. Zakon določa tudi pogoje za članstvo, kot so minimalna izobrazba, izkušnje ter nekaznovanost, določa pa tudi možnost razrešitve.

Velike spremembe pa zakon predvideva tudi na samem vrhu javne medijske hiše. Položaj generalnega direktorja bi namreč nadomestila štiričlanska uprava. Predsednika uprave bi imenoval svet na podlagi javnega razpisa, dva bi imenoval svet na predlog predsednika uprave, delavskega direktorja pa bi izvolili zaposleni.

Predlagatelji zakona zatrjujejo, da bodo spremembe omogočile

Županski kandidati

Leto 2022 bo še posebej demokratično. Po pomladnih volitvah smo 1. junija dobili 15. Vlado Republike Slovenije, v drugem krogu predsedniških volitev smo 13. novembra izvolili prvo predsednico države, konec meseca nas čaka še trojni referendum, v nedeljo, 20. novembra, pa se bomo spet odpravili na občinske volitve.

12.960 volilnih upravičencev bo znova odločalo o politični strukturi naše občine: izvoljeni bodo predstavniki šestih krajevnih in vaških skupnosti, predstavnik romske skupnosti, nova sestava občinskega sveta ter novi župan. Letos se v boj za županski stol podaja sedem kandidatov. Vsem smo zastavili enaka vprašanja, o razlogih za kandidaturo, o temah, ki že več časa burijo občane, ter razvojnih vizijah, ki jih prepoznavajo v našem kraju.

Foto: Žiga Marin

Grega Mavrin

Predlagatelj: Slovenska nacionalna stranka

Zakaj ste se odločili za kandidaturo in katere so temeljne točke vašega programa?

Za kandidaturo sem se odločil, ker dobro poznam pomanjkljivosti in težave naše občine, hkrati pa tudi njihove rešitve. Še posebej me žalosti stanje v Zdravstvenem domu Kočevje in težave občanov z varnostjo. Če temu dodam še po mojem mnenju popolnoma nesmiseln prometni režim v centru mesta, zjamem temeljne točke svojega programa.

Poleg tega se bom osredotočil še na štiri pomembne zadeve. Menim, da bi se z boljše urejenim plačnim sistemom oziroma dvigom minimalne plače v Kočevju ljudje, ki se vozijo na delo v Ljubljano ali še dlje, z veseljem zaposlili v domačem kraju. Eden od projektov bi bil tudi bazen, ki je v največji slovenski občini nujen, saj

se v sosednjo Ribnico na treninge plavanja vozi ogromno kočevskih otrok. Obenem ogromno občinskih stavb sameva, so same sebi namen in v njih vidim ogromen potencial.

Kot župan bi pozornost namenil tudi gospodarjenju s 'kočevsko nafto' – z gozdovi, saj je krčenje občinskega gozda prešlo vse meje zdravega ravnanja z naravo. Veliko pozornosti bi namenil tudi mladim družinam, ki so velikokrat spregledane. Mladim, ki kupujejo ali gradijo svoja stanovanja oziroma hiše, bi bilo treba priti nasproti, zavzel pa bi se tudi za oprostitev komunalnih prispevkov.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

Menim, da je bilo do zdaj predvsem spregledano okoljevarstveno področje, potencial kočevskega gozda in lesa, premalo truda je bilo vloženega v pridobivanje evropskih sredstev za alternativne vire energije, za katere bi se posledično odločilo veliko več občanov. Menim tudi, da imamo v Kočevju ogromno neizkoriščenega prostora, ki bi ga zlahka namenili gradnji novih stanovanj ali zazidljivih parcel. Rad rečem, da na mladih svet stoji, zato je obdržati ali celo privabiti mlade in mlade družine v našo občino ključno za obstoj in razvoj Kočevja, kakršnega si vsi želimo – varnega, dostopnega delovni sili in zelenega.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Po mojem mnenju izgovor, da primanjkuje zdravnikov po vsej Sloveniji, ne more biti več relevanten. Zakaj? Še pred nekaj leti, ko so se druge občine že spopadale z mankom kadra v zdravstvu, v Kočevju tega problema nismo imeli, ampak se je vse začelo in samo še stopnjevalo z nastopom nove vodje zavoda. O odsotnosti stalne pediatrične oskrbe pa sploh ni treba izgubljati besed. Z zgolj gostujočimi pediatri, ki so v am-

bulanti redko prisotni, zdravstveni dom sploh ne more ali celo ne bi smel delovati. Kakšen je moj načrt? Kratko in jedrnat: podeljevanje koncesij.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

Vsak si želi imeti osebnega zdravnika, vsak si želi v svojem kraju počutiti varno in vsak si želi, da bi bil zaposlen največ nekaj – ne pa nekaj deset – kilometrov stran od doma in seveda z zgledno plačo. Zato bi mlade zadržal ali celo privabil z večjo pozornostjo na vse omenjeno, trudil pa bi se tudi stopiti neposredno v stik z mlajšimi generacijami. Organiziral bi srečanja z mladimi, ki si želijo biti vpeti v našo zgodbo, ki bi bili pripravljene s svojimi idejami, željami in talenti sodelovati pri ustvarjanju mesta, ugodnega za vse.

Kako bi se lotili reševanja romske problematike?

Na delovnih mestih sem ničlikokrat sodeloval z veliko Romi, ki so bili ljudje z veliko začetnico – poštene, delovni in predvsem nekonfliktni. Zato nikakor v isti koš ne mečem vseh posameznikov te manjšine, je pa res, da je varnost občanov in občank, predvsem otrok in starejših, glede na število vsakodnevnih neljubih dogodkov v našem mestu na kritični točki. Menim, da je bila prva napaka pridobljen evropski denar za gradnjo infrastrukture za romska naselja, s čimer je bilo omogočeno naseljevanje novih romskih družin. Druga pa je podeljevanje občinskih ali državnih stanovanj v centru mesta in v urejenem stanovanjskem naselju – ki to posledično več ni. Romi, ki pošteno delajo, teh ugodnosti ne potrebujejo, potrebujejo jih Romi, ki delovne dobe praktično nimajo. Osebnostno bi torej takoj predlagal več represivnih ekip, ki bi neprestano imela nalogo nadzorovati kočevski kriminal in preprečevati ustrahovanje, hkrati bi se zavzel za pogovore z vsemi udeleženci.

Dr. Vladimir Prebilič

Predlagatelj: Lilijana Štefanič in skupina volivcev

Zakaj ste se odločili za kandidaturo in katere so temeljne točke vašega programa?

Glavni razlog so štiri zelo pomembne gospodarske investicije, ki bodo po mojem mnenju bistveno spremenile podobo Kočevja. Prva je resnično velika razširitev podjetja Yaskawa, ki se bo začela prihodnje leto. Cilj je tudi, da bi do naslednje jeseni preselili proizvodnjo Melamina in začeli graditi. Razširitev načrtuje tudi Intersocks, ki že ima načrt za visokoregalno skladišče, ki bo v celoti robotizirano. Hkrati vodimo zaključne pogoje z gospodom Pečečnikom, ki bi v naš prostor investiral z dvema projektoma. Smele načrte ima novi lastnik Itas CAS, ki namerava modernizirati in nadgraditi proizvodnjo. Ta gospodarski cikel, ki nas čaka, bo izjemno pomemben, saj bo prinesel nekaj sto delovnih mest, in kot lokalna skupnost moramo pristopiti, da se te investicije čimprej

realizirajo.

Vlado moramo pripraviti tudi do tega, da bo začela realizirati projekt cestne povezave do Ljubljane. Tretji pas do Turjaka je možno začeti graditi takoj, saj so pridobljeni vsi potrebni dokumenti.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

Glavno vodilo razvoja je zelena in trajnostna energija. Na vseh javnih objektih, kjer bo možno, bomo postavili fotovoltaike, hkrati pa bo občina sofinancirala tudi postavitev zasebnih sončnih elektrarn. Korak naprej bomo naredili tudi s sofinanciranjem zamenjav kurilnih naprav s sodobnejšimi, saj so peči na trda goriva velik onesnaževalec našega okolja. Nameravamo razširiti daljinski sistem ogrevanja in ga nadgraditi z zalogovnikom toplote, želim si tudi, da bi občina dobila svojo kogeneracijo toplote in električne energije.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Kot ustanovitelj imamo nalogo, da vzpostavimo pogoje dela. Avgusta prihodnje leto bomo v uporabo predali Zdravstveni center Kočevje z dializnim centrom. Prepričan sem, da bomo v kratkem dobili dva pediatra, z enim, ki ga zanima delo v Kočevju, smo že imeli razgovor. S koncesijama smo pridobili dva zdravnika družinske medicine ter zdravnika iz Srbije, ki že stanuje v Kočevju, in začne delati marca. Za delo v Kočevju se zanimata še dve zdravnici iz Srbije.

Vložili smo ogromno truda, tudi sam sem se osebno sestajal z zdravniki. Rezultati bodo prišli v kratkem in tako bomo zapolnili vrzeli. Dodaten izziv, ki ga želim realizirati, je pripeljati zobno preventivo v osnovne šole.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na

kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

V Kočevju potrebujemo mladinski center, kjer se bo program za mlade izvajal kontinuirano. Cilj v prihodnjem letu je, da se Občina Kočevje preseli na lokacijo nekdanje knjižnice in želim si, da bi vsaj v tem vmesnem času v sedanjih občinskih prostorih uredili mladinski center. Želimo si kontinuitete izvajanja dejavnosti in bi lahko zagotovili tudi sredstva za plačo zaposlenega. Pogrešam tudi iniciativo kočevskih študentov in bi si želel, da tudi oni prispevajo k tem dejavnostim, saj nimamo težav podpreti predlogov.

Kako bi pristopili k reševanju romske problematike?

Z romsko problematiko se ukvarjamo ves čas. Romski dolg v občini Kočevje smo s 300.000 evrov zmanjšali na 15.000 evrov, kar pomeni, da smo skupaj s centrom za socialno delo uveljavili disciplino plačevanja položnic. Toliko romskih otrok, kolikor jih je zdaj vključenih v osnovnošolski sistem izobraževanja, še ni bilo. Vzpostavili smo 240-urni program izvajanja vrtca v romskem naselju, saj je največja težava, da imajo ti otroci pri vstopu v šolo težave z znanjem slovenščine ali temeljnimi higienskimi opravili.

Težavo vidim v kršenju javnega reda in mira, saj nekateri Romi s svojim načinom sobivanja motijo druge. Zato bomo najeli zasebno varovalno službo, ki bo na tistih točkah, kjer prihaja do največ kršitev, asistiral policiji.

Ponovno smo zagnali komisijo za romsko problematiko na ministrstvu za notranje zadeve, kjer moramo nasloviti dve težavi. Nedopustno je, da tožilstvo določene primere zaradi nizkih kazni zavrne. Težava je tudi kopičenje pogojnih obsodb, moramo priti do točke, da bo nekdo odgovarjal za svoja dejanja in tukaj potrebujemo asistenco tako sodnikov kot tožilstva, da te stvari resno obravnavajo.

Peter Ješelnik

Predlagatelj: Socialni demokrati

Zakaj ste se odločili za kandidaturo in katere so temeljne točke vašega programa?

Za kandidaturo sem se odločil, ker vidim velike možnosti za izboljšanje stanja predvsem zdravstva in varnosti. Imam dovolj znanja za vodenje občine, za menoj ne stoji kapital, s katerim bi me pozneje lahko izsiljevali k sprejemanju določenih odločitev. Znam reči ne, kar sem dokazal ob poskusu naselitve Strojnikov v Gotenici, zaradi česar sem moral zapustiti svoje delovno mesto. Glavne točke našega programa so izboljšanje zdravstvenega varstva, varnosti ljudi, prometna ureditev v centru – ki bi ga odprl, dokler ne bi bila zgrajena obvoznica –, skrb za starostnike in mlade ter kočevski les.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

Želim si, da bi Kočevski les postalo vodilno podjetje s svojo blagovno znamko, z lastno žago in strokovnim osebjem, ki bi lahko diktiralo trende v Sloveniji na področju lesne industrije. Na trgu je podjetje Kočevski les prepoznavno in je eno izmed redkih podjetij, ki razpolaga s svojo surovino. Pri tem bi še dodal, da bi preučil zakonsko možnost, kako bi v energetske krizi korist od kočevskega lesa imeli tudi občani.

Ne smemo pozabiti na naše jezero. Nekatere odločitve glede jezera so bile zastavljene v pravi smeri, a preboja še ni. Prav tako Kočevje potrebuje svoj hotel. Vidim še ogromno možnosti na področju zelene energije in zelenih delovnih mest.

Na kakšen način nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

V kolektivu je treba vzpostaviti pozitivno vzdušje, predvsem je za to odgovorno vodstvo zdravstvenega doma in tudi občine. Potrebna bo veliko osebne angažiranosti, iskati bo treba kader po vsej Sloveniji in se tudi pogovarjati s tistimi zdravniki, ki bi se lahko vrnil v Kočevje. Seveda pa je dolgoročno gledano treba vzpostaviti novo kadrovske politiko, študente medicine nekako vezati na Kočevje s štipendijami ali drugimi ugodnostmi.

V nekaterih segmentih pa bi bilo treba spremeniti tudi zakonodajo, ki ureja to področje dela, predvsem glede zdravnikov iz tujine. Tukaj bi morala občina prek političnih strank in poslanca pritisniti na zakonodajalca.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

Mlade bomo v našem kraju zadržali, če bomo imeli urejeno zdravstvo in če bo varnost občanov na nivoju. Starši bodo zadovoljni, če bodo njihovi otroci imeli pediatra, tem skupinam je treba zagotoviti stanovanje in gradbene parcele.

Če bom izvoljen za župana, se bom zavzemal, da se mladim, ki se bodo vpisali v kočevsko gimnazijo in srednjo šolo, zagotovili finančni dodatek v prvih treh letnikih. V različnih obdobjih so želje in potrebe mladine zelo različne, zato jim moramo prisluhniti, dolžnost občine pa je, da zagotovi finančna sredstva za zadovoljevanje njihovih potreb in omogoči tudi materialne pogoje.

Kako bi se lotili reševanja romske problematike?

V Kočevju z Romi sobivamo že mnogo let, zato moramo poskrbeti, da bo to sobivanje strpno. Imeti moramo ničelno toleranco do nasilja, a vseeno sprejeti določene ukrepe, predvsem za zaježitev kršitev javnega reda, kaznivih dejanj in podobno.

Pri urejanju te problematike je treba izboljšati medsebojno sodelovanje med vsemi deležniki. Za preventivno delovanje na področju javnega reda in miru bi bilo dobro izkoristiti občinsko redarsko službo ter izboljšati odnose med policijsko postajo in občino, ki bi morala dajati pobude za razne preventivne aktivnosti. Občane je treba obvestiti o nujnosti podajanja prijav in jim ponuditi podporo pri nadaljnjih postopkih. Treba je izboljšati sodelovanje med romskim svetnikom in posameznimi romskimi skupnostmi ter s sodelovanju z Ljudsko univerzo izvajati različne programe o življenju v urbani skupnosti. Prav tako bi bilo smotno povečati število romskih pomočnikov.

Na državni ravni se moramo zavzemati, da se sprejme zakonodaja, ki bo nadzirala namensko porabo socialnih transferjev, finančne in druge spodbude za obiska vrtca in šole, uvesti je treba učinkovite spremembe na področju urejanja trga dela in ponovno podati predlog, da bo pogoj za pridobitev voznškega dovoljenja izpolnjena osnovnošolska obveznost.

Mag. Robert Tomazin

Predlagatelj: Slovenska demokratska stranka

Zakaj ste se odločili za kandidaturu in katere so temeljne točke vašega programa?

Za kandidaturu sem se odločil, ker politiko razumem kot možnost zblíževanja nemogočega, bodisi projektov bodisi ljudi. Kot posameznik s širokim znanjem in desetletnimi izkušnjami sem prepričan, da občanom ponujam dobro izbiro.

Pri programu v mandatnem obdobju bo pomembno, kako se združi koalicija v občinskem svetu in katere bodo glavne programske prioritete. Ne glede na to je naša programska prioriteta zdravje občanov, varnost in zmanjševanje vandalizma v Kočevju, romska problematika, industrijske cone v okolici železniške postaje in reševanje stanovanjske problematike. Zdi se, da se tudi Kočevje kot občina centralizira, zato je treba začeti graditi večstanovanjske objekte na podeželju.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

Razvojne priložnosti vidim predvsem pri investiciji v železniško infrastrukturo, saj ima občina zdaj priložnost, da v okolici železniške proge formira industrijske cone in privabi zainteresirane podjetnike ter jim pomaga pri ustanavljanju podjetja.

Drugi del razvoja je ustrezna kadrovska politika, ki jo morata ustvarjati gospodarstvo in šola z roko v roki na način, da izobražene ljudi zadržimo v Kočevju. Ob pospešenem gospodarskem razvoju je treba zagotavljati ustrezno prostorsko stanovanjsko politiko.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Najprej je treba urediti neustrezno klimo, ki je prispevala k temu, da so določeni zdravniki zapustili zdravstveni dom. Prepričan sem, da bi se ti lahko vrnil. Razpisati je treba prosta delovna mesta za mlade zdravnike in jim zagotoviti tudi ustrezne stanovanjske pogoje. Zelo pomembno je, da vzpostavimo stik z vsemi, ki študirajo medicino ali se za študij še odločajo. Ne vidim nobenih ovir pri podeljevanju novih koncesij, vendar le v tolikšni meri, da te ne ogrožajo koncepta javnega zdravstva.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

V Kočevju pogrešam sistemski pristop pri negovanju otrok in mladine. V procesu odrasčanja morajo imeti otroci možnost izbire izvenšolskih dejavnosti s ciljem razvoja osebnih talentov. Pri tem pogrešam vidnejšo vlogo lokalne skupnosti in gospodarstva vsaj za izstopajoče, saj je finančno breme za starše pogosto previsoko, talenti pa se brez negovanja in vadbe kaj hitro izgubijo.

Mladostnike moramo usmerjati in jim pomagati,

ti, da odrastejo v odgovorne posameznike. Če ne bodo slišani znotraj lokalne skupnosti, bodo svoje delovanje usmerili v drugo okolje, ki jim bo ponudilo več pri njihovem osebnostnem razvoju. Eden od ključnih izzivov je tudi zadovoljitev kulturnih potreb mladih.

Kljub najnižji stopnji brezposelnosti mladi danes čutijo več strahu pred izgubo zaposlitve in obstoječa delovna razmerja mladega človeka ne vežejo na neko okolje, kjer bo bival in si ustvaril družino.

Kako bi se lotili reševanja romske problematike?

Glede reševanja romske problematike zagovarjam stališče, da so pravice in dolžnosti neločljivo povezane. Družba mora krepiti splošno zavest o človekovih dolžnostih. Pri reševanju romske problematike bo treba od skupnosti in posameznikov zahtevati več občutka za osebno odgovornost in solidarnost.

Program ukrepov na lokalni ravni lahko izhaja iz Nacionalnega programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030. Program zajema devet področij, ki so sicer dobro zastavljena, a bolj ali manj govorijo o bonitetah, ne pa o dolžnostih romske skupnosti. Zato sem na Urad za narodnosti naslovil predlog, da razmislijo o možnosti dopolnitve programa s poglavjem o preventivnem preprečevanju kriminalitete in vandalizma. Zaustravitev trenda povečanja kaznivih dejanj ne bo mogoča brez bistveno večjega in bolj usklajenega sodelovanja odločne politike na lokalni in operativne volje na državni ravni.

Prepričan sem, da moramo najprej zagotoviti vse elemente izboljšanja varnosti in preprečevanja vandalizma. Zagovarjam, da se v procesu pridobivanja določenih pravic upošteva tudi ne-kaznovanost, predvsem pri dodelitvi socialnih ali neprofitnih stanovanj.

Renata Turk

Predlagatelj: Gibanje Svoboda

Zakaj ste se odločili za kandidaturu in katere so temeljne točke vašega programa?

Zgodbe ljudi se me dotaknejo. Ni mi vseeno, kakšna bo naša občina v prihodnosti in kako bomo živeli ljudje v njej, zato se bomo zavzemali za Kočevje z ustrezno zdravstveno oskrbo, za varno Kočevje z dobro plačanimi delovnimi mesti, ki se bo gospodarsko in turistično razvijalo, za demokratično in participativno Kočevje, kjer medgeneracijsko sodelujemo, ter za Kočevje, ki bo trajnostno, zeleno in prehransko samooskrbno.

Ker imamo močno podporo vlade dr. Roberta Goloba ter ministrstev, verjamemo, da nam bo cilje uspelo uresničiti in vzpostaviti občino Kočevje, ki bo omogočala občanom in občanom boljše kakovost življenja.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

Pri oblikovanju razvojnih programov naše občine je treba izhajati predvsem iz bogatih naravnih danosti, ki so nam na voljo. Povezati je treba področje turizma, kulture in športa v enoten produkt z novo dodano vrednostjo, kar odpira neslutene možnosti za razvoj in odprtje številnih modernih in kakovostnih delovnih mest. Z dodatnim razvojem športne infrastrukture in prenočitvenih kapacitet, tudi v sodelovanju z zasebnim sektorjem, bi Kočevje lahko postalo idealen kraj za priprave športnih ekip skozi vse leto, in to tudi na mednarodni ravni.

Vsekakor pa je treba tudi za preostale gospodarske panoge zagotoviti najboljše možne pogoje in največje možne spodbude in olajšave, tudi za privabljanje novih podjetij v naše okolje. V tem smislu je eden od predpogojev čimprejšnja posodobitev cestne povezave do Ljubljane in s tem priključitev na slovenski avtocestni križ.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Moramo proučiti, najti in zagotoviti najboljše možne pogoje, ki jih občina lahko ponudi zdravnikom. Z interventno pomočjo države, dokler se ne najde trajna rešitev, moramo zagotoviti začasno izvajanje čim večjega števila zdravstvenih storitev z vsaj začasnimi osebnimi zdravniki, ki bi lahko v več občinah hkrati izvajali storitve družinske medicine za tiste, ki trenutno nimajo izbranega osebnega zdravnika, zato bi se morali povezati tudi s sosednjimi ali celo bolj oddaljenimi občinami. V najkrajšem možnem času pa moramo zagotoviti stalne zdravnike in stalnega pediatra, v prvi vrsti med tistimi, ki so že delali v ZD Kočevje, in tistimi mladimi domačimi kadri, ki jih imamo v svojem kraju, a žal niso dobili zaposlitve v Zdravstvenem domu, ter z dobrimi pogoji privabiti tu-

di preostale še manjkajoče kapacitete zdravnikov.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

Zadržati mlade v lokalnem obdobju je mogoče zgolj z zagotovitvijo treh predpogojev: z modernimi in vabljivimi delovnimi mesti z večjo dodano vrednostjo, z bogatim družbenim življenjem in varnim preživljanjem prostega časa ter s stanovanji.

Predvsem je mladim treba dati priložnost, da sami sooblikujejo lokalno mladinsko politiko in o njej neposredno odločajo, jim odpreti pot v organe odločanja tudi na občinski ravni. Mladini je treba zagotoviti dodatne prostore za aktivno in varno druženje in preživljanje prostega časa, pogoje za dodelitev občinskih stanovanj pa oblikovati tudi brez upoštevanja zgolj socialnih kriterijev.

Kako bi se lotili reševanja romske problematike?

Na pobudo Gibanja Svoboda Kočevsko nas je 3. novembra 2022 obiskala ministrica za notranje zadeve mag. Tatjana Bobnar. Na neformalnem srečanju sem odprla temo reševanja romske problematike v občini Kočevje. Kot je poudarila ministrica, je pri reševanju romske problematike najpomembnejša integracija. Pogovarjali smo se tudi o varnostnih razmerah v Kočevju. Po besedah ministrice je okrepitev policijskega nadzora v naši občini že dogovorjena. Ob tem je ministrica zagotovila, da imamo njeno podporo, da nas sliši in ve, kaj ji sporočamo.

Sama se bom kot županja aktivno vključila tudi v delovanje skupine za obravnavo romske problematike, zagotovo pa bom na težave na tem področju, če jih bomo občanke in občani zaznavali, opozarjala tudi prek občinskega varnostnega sosveta.

Janko Veber

Predlagatelj: SLOGA

Zakaj ste se odločili za kandidaturo in katere so temeljne točke vašega programa?

Za kandidaturo sem se odločil na podlagi izkušenj, ki jih imam kot nekdanji župan, nekdanji poslanec, predsednik državnega zbora in minister za obrambo. V svojih štirih predhodnih mandatih in delu v državnem zboru sem pripravil temelj za financiranje današnjih in prihodnjih investicij ter za črpanje evropskih sredstev. Ta temelj sloni na vrnitvi nezazidanih stavbnih zemljišč in gozdov, kjer ni agrarnih skupnosti, občini. Prav tako sem zagotovili vrnitev 50 odstotkov odškodnine za posekan les v državnih gozdovih, kar v občinsko blagajno prinese milijon evrov letno.

Zelo pomemben je tudi vladni program Pokolpja iz leta 2010, v katerem so bila zagotovljena sredstva za sofinanciranje Yaskawe, Intersocksa,

Melamina in drugih podjetij, posodobitev železnice, razširitev doma starejših občanov ter izgradnjo kolesarskih stez. V državnem zboru mi je uspelo uveljaviti 3A-razvojno os, ki daje podlago za posodobitve cest od Ljubljane do Petrine.

Temeljne točke so še: zagotavljanje zdravstvenih storitev, sem med prvimi pobudniki za postopno preselitev Melamina na obrobje mesta in sprostitev prometa skozi središče mesta, vsestranska samooskrba, ureditev stanovanjskega problema mladih in lutkovnega gledališča v Kulturnem domu v Stari Cerkvi.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

V delu Podjetniškega inkubatorja vidim priložnost, da se ta ponovno poveže z raziskovalnimi inštitucijami in fakultetami, hkrati pa želim vrniti samostojnost Ljudski univerzi.

Resno se moramo zavzeti za vsestranski razvoj samooskrbe, ki bo ključna za našo prihodnost. Treba se je opreti na naše naravne dobrine ter les zadržati in predelati na Kočevskem in se ogrevati z njim. Prvi ukrepi bodo oskrba z vodo naših kmetij in zagotovitev tipskih objektov z zemljišči za lastno samooskrbo krajanov Kočevja. Za oskrbo z moko in kruhom bomo uredili mline na Kolpi.

Pomembna za skupni razvoj občin ob Kolpi je tudi turistična cona Po Kolpi in Gorjancih, ki bi predstavljala nadgradnjo Pokolpja. Bogato ponudbo lahko zagotovimo tudi na jezeru, kjer bi se v vodnem parku lahko odvijale dejavnosti skozi vse leto. Prav tako razvojno možnost za vse generacije omogoča kočevska knjižnica.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Želimo zagotoviti stimulacijo plače zdravnika, in sicer v znesku 500 evrov, zagotoviti stanovanje ter opremiti ordinacijo s sodobno opremo.

Študentom, ki se odločajo za študij medicine, je treba podeliti štipendije. Tudi v samem mestu je treba ustvariti prijetno vzdušje, da bodo lahko kakovostno preživljali svoj prosti čas, še pomembneje pa je ustvariti dobro vzdušje v zdravstvenem domu.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

Z zagotavljanjem služb, dostopom do zdravstvenih storitev, s stanovanji ... V stari knjižnici bi zgradili garažno hišo, zagotovili pa bi tudi možnost gradnje hiš na cenovno ugodnih parcelah. Uredili bi mladinski center z igrali za najmlajše ter starejše, povezali bi se s Hišo eksperimentov v Ljubljani in pripeljali njihov način animiranja mladih. Zagotovili bi jim tudi poročno dvorano, da se ustalijo v tem prostoru.

Kako bi se lotili reševanja romske problematike?

Na podlagi izkušenj, ki jih imam kot nekdanji župan pri aktivnem reševanju romske problematike, ko sem bil v primeru Strojnov celo ovaden, želim te izkušnje prenesti tudi v reševanje aktualne romske problematike. Tudi v svoj program SLOGE smo zapisali, da želimo ponovno organizirati sistem narodne zaščite po krajevnih skupnostih. Ključna je namreč ureditev pravnih podlag na državni in lokalni ravni za pravočasno obveščanje in ukrepanje.

Kot župan bom sprotno reševal romsko problematiko tudi prek romskega svetnika, ki mora prevzeti svoj del odgovornosti. Naslednja stopnja je vzpostavitev komisije za romsko problematiko, ki bo sestavljena iz predstavnikov krajanov, centra za socialno delo, policije, redarjev in občinskih svetnikov, k urejanju pa spada tudi ustrezna občinska stanovanjska politika, da se ne bo ponovila zgodba Kočevske rezidence.

Božidar Peteh

Predlagatelj: Nova Slovenija – Krščanski demokrati

Zakaj ste se odločili za kandidaturo in katere so temeljne točke vašega programa?

Za kandidaturo sem se odločil predvsem zaradi zagotavljanja pluralnosti političnega življenja. Vsaka oblast potrebuje nadzor, več županskih kandidatov je, boljše je z vidika pluralnosti, bolj mavrična sestava občinskega sveta pa pomeni večji nadzor skupnosti nad izvajanjem županove in občinske politike.

Ključna naloga je vsakodnevno garanje za izvajanje projektov. Občina ima na zalogi ogromno projektov in ko pridejo priložnosti, bodisi z evropskih skladov bodisi drugih virov, jih je le treba izvajati.

Katere razvojne možnosti vidite v občini Kočevje?

V prvi vrsti moramo izkoristiti lastno surovino, ki

jo imamo na voljo, to je lesna biomasa, kar bomo uspešno izkoristili z vlaganjem znanja in tako bomo tudi povečali dodano vrednost izdelkov. Hkrati moramo spodbujati razvoj gospodarstva zelo interdisciplinarno in enakomerno ter poskrbeti, da imamo hkrati visoko tehnološko industrijo in dejavnosti, ki so delno ekstenzivne. Zagotoviti zaposlitev za vse ljudi v občini, tako za visoko usposobljene strokovnjake na eni strani kot pretežno nekvalificirane občane.

Za Kočevsko poseben izziv predstavlja lokalna samooskrba s hrano. Doseči moramo, da se kmetijska zemlja, ki je v večini še vedno v državni lasti, vrne prebivalcem ali lokalni skupnosti, na podlagi česar bomo lahko gradili lokalno samooskrbo. Tudi klimatske spremembe bodo zahtevale, da drugače organiziramo kmetijstvo.

Kako nameravate reševati težave Zdravstvenega doma Kočevje?

Ključni problem pri ZD je odraz težav splošnega javnega zdravstva v Sloveniji. V tem trenutku lahko naredimo to, da odpremo več koncesij za izvajanje zdravstvene dejavnosti, saj bodo tiste občine, ki bodo odprle več koncesij, pridobile dovolj zdravnikov za izvajanje zdravstvene dejavnosti, tiste, ki bodo vztrajale pri javnem zdravstvu, se pa bodo srečevale s pomanjkanjem zdravstvenega kadra.

Kako bi v občini Kočevje zadržali mlade in na kakšen način bi vodili mladinsko politiko?

Mladi potrebujejo optimizem in možnost odločanja. Prihodnost morajo graditi zase, mi jim lahko svetujemo in jih usmerjamo. Zakonskih podlag žal nimamo, a če smo že predpisali spolne kvote, bi lahko storili korak naprej in predpisali starostne kvote. Mladim moramo dati možnost, da nekaj pokažejo ter da odločajo in postanejo soodgovorni za nekatere rešitve. Morajo postati subjekt,

ne pa objekt razvoja.

Kako bi pristopili k reševanju romske problematike?

Odkrito je treba povedati, da smo na Kočevskem romsko problematiko zavozili od 50. let dalje, saj se oblast z nekaterimi izjemami ni intenzivno ukvarjala z vključevanjem, ampak je odrivala Rome v zaprte skupnosti. Tukaj moramo narediti miselni premik.

Doseči moramo zakonske spremembe, da se zagotovi predšolska vzgoja od prvega leta starosti kot obvezna za vse otroke, in to v heterogenih skupinah. Nadalje moramo prav tako zahtevati, da se z zakonskimi spremembami spremenijo podeljevanje socialnih transferjev in tako zagotovijo spodbude ali sankcije za udeležbo otrok v šolski in predšolski vzgoji.

Predlagati moramo nujne spremembe kaznovalne politike predvsem glede primernosti izvajanja alternativnih sankcij. Kaznovalna politika je sicer razvojno smiselna, vendar se ni prilagodila dejanskim okoliščinam. Enako velja za nujne spremembe kazenskoprocesne zakonodaje za lažje izvajanje preiskovalnih dejanj v določenih okoljih. Tukaj so nujne zakonske spremembe.

V okoljih, kjer je veliko Romov, moramo oblikovati vaše sosvete, tukaj mora doseči sodelovanje med vsemi etničnimi skupinami. Prav tako moramo pospešiti urbanizacijo dosedanjih romskih naselij. Romom moramo dati priložnost, da izražajo svoje interese, spodbujati moramo delovanje romskih društev ter vključevanje Romov v procese srednjega in višjega izobraževanja ter za ta namen aktivirati več institucij občine. Na vseh nivojih moramo spodbujati procese vključevanja in sodelovanja – vsi živimo v isti skupnosti, in sicer ne glede na etnično ali versko pripadnost, zato ne more imeti več nekdo več pravic ali manj dolžnosti.

V Spodnjih Cvišlerjih odprli nov vaški dom

Ob športnem igrišču v Spodnjih Cvišlerjih, kjer je nekoč stala lesena brunarica, je 3. novembra potekalo odprtje novega vaškega doma. Trak sta slavnostno prerezala kočevski župan dr. Vladimir Prebilič in predstavnik vaške skupnosti Dejan Gyorek. Objekt se je urejal v več fazah, nazadnje je bila urejena še priključitev objekta na elektro omrežje in tako lahko zdaj prostor tudi zares zaživi. V domu

Foto: arhiv Občine Kočevje

je urejen večji osrednji prostor, ki je namenjen sestankom vaške oz. krajevne skupnosti, druženju vaščanov pa tudi izvedbi volitev. Uredila se je tudi zunanost doma s prijetnim odprtim družabnim prostorom. Glavnino finančnih sredstev sta zagotovili Občina Kočevje in krajevna skupnost Šalka vas, veliko dela pa so vložili tudi vaščani sami.

A. P.

Sanacija ceste na Mlaki in v Dolnji Brigi

Konec oktobra se je zaključila sanacija dotrajane ceste na Mlaki, ki poteka od naselja do priključka na državno cesto, mimo podjetja GoKo. Na odseku dolžine okoli 700 metrov se je zamenjal asfalt, inve-

sticijo v višini 150.000 evrov pa je sofinanciralo tudi podjetje GoKo, v višini 40.000 evrov. Na Mlaki so se sicer začela tudi dela za ureditev odvodnjavanja oz. za meteorno kanalizacijo. Oktobra so se zaključila tudi

Foto: arhiv Občine Kočevje

dela v Dolnji Brigi, kjer se je saniral udor ceste po septembrskih poplavih. Urejen je 30-metrski podporni kamnit zid, odvodnjavanje in nov asfalt na poškodovanem odseku ceste.

G. Š.

Zaključene Kočevske akcije 2022

Letos smo program podpore malih lokalnih akcij občanov zaključili drugič, a prvič v obliki za celotno občino. Na razpis je bilo prijavljenih 9 akcij, od tega 8 odobrenih in uspešno izvedenih. Občani, združeni v različnih neformalnih skupinah, ste urejali športna igrišča, prenavljali skupno infrastrukturo ob vodi, dopolnjevali ali menjali klopi in mize za druženje, zasajali korita s trajnicami in cveticami in nasploh urejali in polepševali skupno okolje.

Foto: arhiv Občine Kočevje

Vsaka akcija je lahko kandidirala na razpisu za največ 800 evrov, ki so pokrili materialne

stroške. Bistvo teh lokalnih akcij je, da se ureja prostor, ki ga občani najraje in pogosto uporabljate, ali pa gre za neurejen kotiček, ki bi s prenovo lahko bil bolje uporabljen. Ključno je tudi vzdrževanje prostora vnaprej, ki je na plečih pobudnikov akcije in uporabnikov prostora. S sredstvi prebivalci nato najpogosteje kupijo les, sadike, razno orodje, pesek, barve, tudi kakšno žogo in podobno.

Kot posebno uspešne projekte, ki so izhajali iz lokalnih prebi-

valcev in pomembno vplivajo na preobrazbo prostora, bi letos radi pohvalili in izpostavili projekte Rudarski kotiček, obnovo izvira Mali Ulbrih, obnovo kala Črni Potok in obnovo vaške pipe Briga. Vsem akcijam pa čestitamo in se zahvaljujemo za doprinos skupnosti. Že zdaj se veselimo ponovitve projekta prihodnje leto in podpore akcijam, ki izboljšajo skupne prostore za lokalne prebivalce.

T. Š.

Podeljene občinske štipendije

Občina Kočevje je že drugo leto zapored podelila štipendije za šolanje v programih deficitarnih poklicev na področjih strojni tehnik, oblikovalec kovin-orodjar, mizar, oblikovalec lesa in računalniški tehnik. Letos smo štipendije podelili kar 49 dijakom in dijakinjam srednje šole Kočevje, župan dr. Vladimir Prebilič pa se je v oktobru tudi srečal z njimi v srednji šoli in jim zaželel uspešno delo.

Štipendije so podeljene za name-

Foto: arhiv Občine Kočevje

nom spodbujanja vpisa v izobraževalne programe srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja. S tem spodbujamo tudi sodelovanje lokalnega gospodarstva s šolstvom z namenom zagotavljanja

ustreznih kadrov podjetjem v našem okolju. Na pobudo za štipendiranje programov deficitarnih poklicev na srednji šoli Kočevje so se odzvale tudi sosednje občine, iz katerih prav tako prihajajo dijaki in dijakinje. Cilj je namreč zagotoviti možnost štipendije čim več mladim na teh programih. Občina Kočevje sicer omogoča tudi štipendije za nadarjene mlade, dijake in študente. Podeljeni sta bili dve.

N. S., K. G.

OBVESTILO – JAVNA DRAŽBA

Obveščamo vas, da bo na spletni strani Občine Kočevje predvidoma konec novembra objavljena javna dražba za prodajo nepremičnin, katere predmet bo tudi pet zazidljivih gradbenih parcel v Spodnjih Cvišlerjih, ki jih je Občina Kočevje v tem letu komunalno opremila. Poziv za javno dražbo in podrobnejše informacije bodo na voljo na naslovu www.kocevje.si, v zavihku javne objave. Več informacij pa lahko v času uradnih ur dobite tudi na Občini Kočevje, natančneje pri Renati Vidmar.

Redukcije javne razsvetljave

Zaradi dražitev energentov in elektrike ter na podlagi prejetih pobud je Občina Kočevje pristopila k pripravi predloga za zmanjšanje obsega javne razsvetljave oziroma občasnega ugašanja svetilk. Tako je v načrtu testno ugašanje javne razsvetljave v

nočnih urah med polnočjo in 4. uro zjutraj, na območjih zunaj naselij, kjer je gostota prometa ponoči izjemno redka. Predvidena so območja na enem od prižigališč, zajeti pa bi bili odseki cest Stara Cerkev–Mlaka, Stara Cerkev–Koblarji in

Mlaka–Breg. Na podlagi dejanskih števil prihranka energije in odzivih krajevnih ter vaških skupnosti bomo pristopili k nadaljnjim korakom za morebitno razširitev ukrepa na več območij v občini. Ugašanje javne razsvetljave na le nekaterih izbranih

odsekih cest namreč ni možno brez posebnih vmesnikov, saj je na prižigališče vezana tudi javna razsvetljava v samih naseljih, kjer pa zaradi zagotavljanja varnosti v prometu za zdaj ugašanje ni predvideno.

G. K.

Obnova vodovoda in ceste v Mestnem logu

Novembra se zaključuje še ena od manjših, a pomembnih infrastrukturnih investicij za prebivalce v Mestnem logu. Gre za celovito rekonstrukcijo dela ulice na Cesti v Mestni log od hišne številke 20 do 32 v dolžini približno 170 metrov, kjer je v preteklostih večkrat prišlo do zamakanja in posledično poškodovanja cestne infrastrukture. V sklopu rekonstrukcije se je hkrati obnovil star vodovod in uredilo primerno odvodnjavanje ceste z izgradnjo meteorne kanalizacije. Ocenjena vrednost investicije je

Foto: arhiv Občine Kočevje

136.000 evrov, sredstva je iz proračuna zagotovila Občina Kočevje, dela pa je izvajala Komunala Kočevje. **I. K.**

Ureditev prehoda za pešce na državni cesti skozi Gorenje

Novembra se začne nova investicija, in sicer ureditev prehoda za pešce na državni cesti skozi Gorenje. Predmet posega je ureditev prehoda za pešce na državni cesti, ki se opremi z znaki z notranjo osvetlitvijo, uredijo se avtobusna postajališča, javna razsvetljava, korigira priključka občinskih cest na državno cesto in uredijo se površine za pešce. Poleg tega se izvedeta tudi rekonstrukcija vodovoda ter priprava kanalizacije. Pogodbena vrednost del znaša 470.025 EUR in jo financira Direkcija za infrastrukturo v višini 290.586 EUR, delež Občine Kočevje znaša 179.438 EUR. Pogodba z izvajalcem del, podjetjem Trgograd, d. o. o., je podpisana, izvajalec pa je bil tudi uveden v delo. Gradbena dela se začnejo novembra, občasno pa bo prihajalo do polovičnih zapor cest. Pogodbeni rok za zaključek del je konec marca 2023. **G. Š.**

ToyotaGO z novim delovnim časom in dvema voziloma

ToyotaGo je pilotni projekt, v katerem sodelujejo Občina Kočevje, Komunala Kočevje, Toyota Slovenija in Zavod Sopotniki. Gre za prvi projekt prevozov na zahtevo v Sloveniji, ki pokriva tako mesto kot oddaljene kraje in omogoča storitev prevoza na območju celotne občine. Oktobra se je polletno pilotno obdobje zaključilo, zaradi povečanega interesa za uporabo storitve, predvsem med mladimi in starostniki, pa je projekt podaljšán vsaj še do konca leta.

Na podlagi podatkov in opravljenih analiz sta se z novembrom uvedli dve pomembni novosti. Zagotovili smo dodatno vozilo za prevoze v terminih, ko je bilo v aplikaciji zavrženih največ povpraševanj po prevozu zaradi zasedenosti samega vozila. Občina Kočevje ima namreč zelo veliko razpršenost poselitve, kar pogosto onemogoča povezovanje več prevozov. Tako sta zdaj v najbolj zasedenih terminih, med 12.30 in 16.00, na voljo dve vozili, s kateri-

Foto: arhiv Občine Kočevje

ma bomo poskusili pokriti vse prevoze. Hkrati pa se je spremenil tudi delovni čas, se je v večernih urah le malo potreb po prevozu. Storitev je tako na voljo od 5.30 zjutraj do 18.

ure. V aplikaciji je bilo sicer od začetka pilotnega projekta na podlagi uporabniških izkušenj izvedenih tudi že več nadgradenj, ki so olajšale uporabo aplikacije in storitve.

Za starejše od 65. let ostajajo prevozi brezplačni, za mlajše od 18. let pa subvencionirani, po polovični ceni. Če ToyoteGO še niste preizkusili, si naložite aplikacijo na svoj telefon, starostniki pa lahko prevoz uredite tudi prek Zavoda Sopotniki.

K. G., A. P.

Na OŠ Ljuba Šercerja zagotovili delovno terapijo

Kočevski in ribniški župan sta s skupnimi močmi zagotovila izvajanje delovne terapije na OŠ Ljuba Šercerja v Kočevju, ki v izobraževanje vključuje otroke s posebnimi potrebami obeh občin. Pogodbo o zagotavljanju finančnih sredstev v sorazmernem deležu sta v družbi direktorja ZD Kočevje Gregorja Koširja podpisala v oktobru. Za

izvajanje dejavnosti namreč skrbi ZD Kočevje.

Delovna terapija je zdravstvena stroka, ki s specifičnimi pristopi otrokom in mladostnikom z motnjami v razvoju in nevrolško simptomatiko pomaga čim bolj uspešno vključevanje v vsakdanje življenje. Je tudi individualno prilagojena otrokovim potrebam in sposobnos-

Foto: arhiv Občine Kočevje

tim. Delovna terapija predstavlja nadstandardno dejavnost šole. S podpisom pogodbe o sodelovanju pri izvajanju delovne terapije smo korak bližje k celostni obravnavi učencev s posebnimi potrebami, kar je zagotovo velika pridobitev za vse v naši lokalni skupnosti. V Kočevju sicer delovno terapijo zagotavljamo tudi v Vrtcu Kočevje. **K. K.**

5. seja komisije za spremljanje sanacije podjetja Melamin

Komisija za spremljanje aktivnosti podjetja Melamin v zvezi s sanacijo podjetja se je 25. 10. 2022 sestala na peti seji. Člani komisije so si ogledali sanirano območje nesreče. Območje nesreče je bilo v celoti dekontaminirano. Na lokaciji so bili v postopku nujnih rekonstrukcijskih del izgrajeni vodotesni bazen in zid ter temelji za skladiščne rezervoarje, vzpostavljene so bile intervencijske poti

(poleg obstoječih še dodatna ob čistilni napravi). Ob skladiščem prostoru pa je nadalje predvidena še izgradnja zbiralnika gasilne vode, kar bo dodatno pripomoglo k varovanju okolja v primeru razlitja ali nesreče. Tehnično in organizacijsko so dodatno izboljšali tudi postopek pretakanja snovi, ki prihajajo v tovarno. Vsi protipožarni sistemi v podjetju, ki niso bili uničeni, normalno obratujejo. Izvaja

se stalna (24/7) požarna straža ter fizično varovanje celotne lokacije tovarne. Na lokacijah, kjer se je proizvodnja ponovno zagnala, se izvaja ustrezna raven protipožarne zaščite.

V nadaljevanju seje so bili člani komisije predstavnikov podjetja Melamin, d. d., seznanjeni z nadaljnjimi aktivnostmi rekonstrukcije tovarne in ponovnim postopnim zagonom predvidenega

dela proizvodnje. V celoti delujeta čevljarska in lesna industrija, obseg kemične industrije je trenutno 30 %, do pomladi 2023 pa je predvideno povečanje na 60 %.

Preliminarna študija nove lokacije za selitev proizvodnega dela tovarne Melamin je zaključena. Ugotovitve študije bodo javnosti predstavljene v drugi polovici novembra.

J.O.

Prepusti se ji.

Pred vami so nova doživetja.

Za začetek obiščite **Joras center** in spoznajte vsestransko zmogljivost nove SEAT Arone, ki vam poleg navdihujočega dizajna in najsodobnejše tehnologije prinaša tudi prihranek **do 1.800 €¹** in kasko **za 1 €/mesec²**.

Nova SEAT Arona

Povprečna poraba goriva 6,2 – 5,3 l/100 km, povprečne emisije CO₂ 140 - 103 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6 DG. Emisije NOx: 0,0431 – 0,0218 g/km. Emisije trdih delcev: 0,00030 – 0,00014 g/km. Število delcev: 0,00114 x 10¹¹ - 0,00003 x 10¹¹. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. ^{1/2}Več na www.seat.si in www.porscheleasing.si.

JORAS CENTER d.o.o., Ob železnici 7, 1310 Ribnica, T: 01 836 90 40

joras-center.si

MERKUR

franšizna prodajalna

kovinar
trgovina

JESENSKA TOPLINA DOMA

Merkur Kovinar Kočevje in Merkur Kovinar Ribnica

- KAMIN LAVA BASIC GLASS**
- barva: črna
 - teža: 38 kg
 - moč: 6 kw
 - grelna površina: 20-30 m²
 - premer dimnika: 120 mm
 - dimenzije: 330×360×815 mm
 - garancija 24 mesecev

259⁹⁹ €

možnost obročnega plačila

- KAMIN TAURUS CERAMIC S TERMOMETROM**
- barva: rdeča
 - teža: 90 kg
 - grelna površina: 60-80 m²
 - premer dimnika: 120 mm
 - dimenzije peči: 520×460×1020 mm
 - izkoristek: 82 %
 - garancija 24 mesecev

699⁹⁹ €

možnost obročnega plačila

- KAMIN NOVA EKO**
- barva: črna
 - teža: 50 kg
 - moč: 7.5 kw
 - grelna površina: 30-50 m²
 - izkoristek: 78 %
 - premer dimnika: 120 mm
 - dimenzije: 410×375×725 mm
 - garancija 24 mesecev

299⁹⁹ €

možnost obročnega plačila

- KAMIN ALPINA CERAMIC**
- barva: bež
 - teža: 81 kg
 - moč: 7.5 kw
 - grelna površina: 30-50 m²
 - izkoristek: 78 %
 - premer dimnika: 120 mm
 - dimenzije peči: 480×480×820 mm
 - garancija 24 mesecev

449⁹⁹ €

možnost obročnega plačila

- KAMINSKA PEČ ALFA PLAM AMELIA**
- barva: andracit
 - teža: 105 kg
 - moč: 7.8 kw
 - energent: drva
 - širina 455 mm
 - premer dimnika: 120 mm
 - izkoristek: 81,5 %

599⁹⁹ €

možnost obročnega plačila

VROČA CENA

NOVI DACIA SANDERO STEPWAY ECO-G

BENCIN + LPG

ŽE ZA

89€/MESEC

Z EKO SKLAD kreditom*

5 let jamstva**

15 % prihranka pri nakupu do 2.000 litrov LPG goriva s Petrol Klub kartico***

*EKO SKLAD na svoji spletni strani <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud/osebna-vozila-na-plin> po vnosu v rubriko hitri informativni izračun kredita nudi naslednje kreditne pogoje. Informativna mesečna anuiteta za model Novi Sandero Stepway Essential 1.0 100 ECO-G 100 v skupni vrednosti 14.790 € z DDV, s pologom v višini 5.440 € in financirano vrednostjo 9.350 € za obdobje 120 mesecev, znaša ob najemu kredita preko EKO SKLADA 89,67 €. Navedena začetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Obrestna mera za najem kredita znaša 2,86 % (3 mesečni EURIBOR + fiksni pribitek 1,3 %). EOM = 3,66 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Skupni znesek, ki ga mora odplačati kreditodajalec, znaša 11.482,84 € od tega znašata zavarovalna premija 191,54 € in strošek odobritve kredita 130,9 €. Kreditodajalec mora kredit zavarovati pri zavarovalnici Triglav, d.d., Ljubljana, v skladu s pogoji poziva. Informativni izračun je veljaven na dan 26.10.2022. Vse informacije so zgolj informativne narave in temeljijo na informativnem in izračunu kredita na spletni strani EKO SKLADA. Več o kreditih EKO SKLADA za osebna vozila na plin, si lahko preberete na uradni spletni strani <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud/osebna-vozila-na-plin/osebna-vozila-na-plin-kredit-2>. GA Adriatic d.o.o. ne odgovarja za informacije objavljene na spletnih straneh EKO SKLADA kot tudi ne za točnost in zanesljivost in celovitost teh informacij in informativnega izračuna kredita, ki je na voljo na spletnih straneh EKO SKLADA. **Pet let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije in podaljšano jamstvo za 4., in 5. leto ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej. ***Vsak fizični kupec vozila Dacia ECO-G s tovarniško vgrajenim pogonom na plin je upravičen do 15 % popusta za nakup do 2.000 litrov utekočinjenega naftnega plina (LPG) s Petrol Klub kartico. Poraba pri mešanem ciklu: 5,6-7,4 l/100 km. Emisije CO₂: 127-131 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFull. Emisija NOx: 0,0248 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Slika je simbolična. GA Adriatic, d. o. o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

Dacia priporoča

DACIA.SI

TPV AVTO

07 39 18 114

RENAULT CAPTUR

zajamčena cena

že za

139€/mesec*

5,99 % fiksna obrestna mera*

5 let podaljšanega jamstva**
bon za zimske pnevmatike***

Zajamčena cena velja za vozila iz zaloge, dobavljena do 31.12.2022. *Mesečni obrok velja za model Renault Captur evolution TCe 90 in neobvezujočo priporočeno maloprodajno začetno ceno 10.199 €, ki že vsebuje redni popust v višini 300 €, 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 3.916,75 € je narejen na dan 24.10.2022 in za dobo odplačila 48 mesecev ter upošteva nespremenljivo obrestno mero 5,99 % in polog v višini 5.850,96 €. EOM je 7,11 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditodajalec vrne kredit v 48 mesečnih obrokih v višini 139,00 € in z zadnjim povišanim obrokom v višini 9.422,29 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati kreditodajalec, brez vsterega vplačanega pologa, znaša 16.457,38 €, od tega znašata zavarovalna premija 164,09 € in strošek odobritve kredita 199,00 €. Fleksi akcija je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupec lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila kenoesionariju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Ponudba velja ob nakupu z Renault Financial Services. **Ob nakupu avtomobila z Renault Financial Services kupec prejme obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 299 € v prvem letu in bon za 50 € v drugem letu ter brezplačno podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej). ***Ne glede na obliko financiranja, kupec ob nakupu vozila prejme bon za zimske pnevmatike v vrednosti 200 €. Poraba pri mešanem ciklu: 5,7-6,3 l/100 km. Emisije CO₂: 129-143 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFull. Emisija NOx: 0,0214-0,0467 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renewalt.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča

renewalt.si

TPV AVTO

07 39 18 114

14. november – svetovni dan sladkorne bolezni

Sladkorna bolezen je presnovna bolezen (oz. skupina bolezni), za katero je značilna povečana koncentracija glukoze v krvi. Prizade ne veliko ljudi vseh starosti, zbolijo pa čedalje mlajši. Z ukrepi za zdrav način življenja, z zgodnjim odkrivanjem in z zagotavljanjem dostopne in kakovostne zdravstvene obravnave lahko pomembno prispevamo k preprečevanju te bolezni oziroma odložimo njen pojav na poznejše življenjsko obdobje, k boljšim izidom zdravljenja in k večji kakovosti življenja bolnikov s sladkorno boleznijo.

Sladkorna bolezen je v porastu tako v Sloveniji kot v svetu. Pri nas v Sloveniji ugotavljamo naraščanje pogostosti sladkorne bolezni, ki je ena od najpogostejših kroničnih bolezni. Kar 65 % ljudi, starejših od 65 let, ima več kot eno kronično bolezen in med najpogostejšimi je prav sladkorna bolezen. Razloge za to lahko pripisujemo demografskemu staranju, daljši življenjski dobi ter manjši umrljivosti splošnega prebivalstva in bolnikov s sladkorno boleznijo, večjemu deležu odkrite sladkorne bolezni (zlasti, kjer poteka aktivno presajanje) in izboljššanemu zdravljenju ter večji razširjenosti dejavnikov tveganja (npr. debelost, zmanjšana telesna dejavnost, nezdravo prehranjevanje itd.).

Poznamo več tipov sladkorne bolezni, in sicer sladkorno bolezen tipa 1 in tipa 2, sladkorno bolezen v nosečnosti (gestacijski diabetes)

ter druge tipe sladkorne bolezni. Najpogostejša je sladkorna bolezen tipa 2, ki jo ima približno 90 % vseh oseb s sladkorno boleznijo. Previsok krvni sladkor, kot glukozo poimenujemo laično, je pri sladkorni bolezni tipa 2 posledica sočasno prisotne okvare trebušne slinavke, ki izloča premalo inzulina, in oslabljenega učinka inzulina

Foto: www.pixabay.com

na telesna tkiva, predvsem mišičje in jetra. Okvara trebušne slinavke sčasoma napreduje, zato se način zdravljenja sladkorne bolezni tipa 2 stopnjuje, in sicer od spodbujanja k zdravemu življenjskemu slogu do zdravljenja z zdravili, ki jih zaužijemo prek ust (per os), do zdravljenja z zdravili, ki se z injekcijo vbrizgavajo v podkožje (npr. z inzulinom).

Pomembno je poudariti, da krvni sladkor pri sladkorni bolezni tipa 2 narašča počasi, zato telo tega ne zazna. Težave, kot so žeja, pogosto uriniranje in nehoteno hujšanje, se pojavijo šele takrat, ko krvni sladkor preseže 10 mmol/l. Ker pa je

za posameznika dobro, da sladkorno bolezen odkrijemo čim prej, so zelo pomembni redni zdravstveni pregledi, saj omogočajo spremljanje tako ravni glukoze, holesterola kot krvnega tlaka. Sladkorna bolezen tipa 2, mejno bazalno glikemijo in moteno toleranco za glukozo pri nas odkrivamo prav s preventivnimi pregledi.

Kaj naj torej naredim?

Temelj zdravljenja sladkorne bolezni je zdrav način življenja. Dobro je, da veste, kako lahko pomagamo trebušni slinavki, da bo lažje proizvajala inzulin, ter telesnim tkivom, da ga bodo koristno uporabili. Prehrana je pomemben del zdravljenja sladkorne bolezni. Največji vpliv na krvni sladkor imajo ogljikovi hidrati, ki so predvsem v škrobnih živilih in sadju. Pomembna je tako vrsta ogljikovih hidratov kot tudi njihova količina. Telo potrebuje tri do pet obrokov dnevno, poleg ogljikohidratnega živila pa naj te sestavljata tudi zelenjava in

beljakovinsko živilo. Zelenjava naj pokriva polovico krožnika, po četrtino pa naj zasedata beljakovinsko in ogljikohidratno živilo. Hrano je treba pripravljati tako, da čim manj škoduje telesu. V svoj življenjski slog vključite redno telesno dejavnost, ki je ugodna za zniževanje krvnega sladkorja, hkrati pa tudi izboljša presnovne procese v telesu. Postane naj del vašega vsakdana. Na telesno težo in njeno spremembo vpliva energija, ki jo dnevno zaužijemo s prehrano, in energija, ki jo porabimo z gibanjem. Če se pri pretežkih osebah teža zmanjša, lahko telesna tkiva uspešneje uporabijo inzulin, s tem pa se zniža krvni sladkor.

V našem Centru za krepitev zdravja Kočevje (ZD Kočevje) udeležencem delavnic ponujamo tudi ključne informacije o zvišanem krvnem sladkorju (o mejni bazalni glikemiji in moteni toleranci za glukozo) ter skupinska svetovanja o sladkorni bolezni tipa 2, ki so namenjena odraslim z novoodkrito sladkorno boleznijo tipa 2, prav tako pa tudi tistim, ki imajo prisotno sladkorno bolezen že dalj časa in se zaradi nje oskrbujejo v ambulantni splošne/družinske medicine ter si želijo o bolezni vedeti več. Če bi se želeli udeležiti naših delavnic, nas pokličite po telefonu na številko 01 893 90 56 ali pišite na elektronski naslov ckz@zdkocevje.si.

Anja Škufca,
d. m. s. CKZ Kočevje

SNEŽNA VILA

PRIZIG LUČK S PRIHODOM MIKLAVŽA

PONEDELJEK
5. 12. 2022
17.00

MODRIJANI

PETEK
9. 12. 2022
19.00

UMPLUGGED

TOREK
20. 12. 2022
19.00

Veliki oder - Kočevje

kočevsko

OBČINA KOČEVJE

veseli december
v Kočevju

6

JANKO VEBER
kandidat za župana Občine Kočevje

3

SLOGA
lista kandidatov za Občinski svet Občine Kočevje

SLOGA

ZA SKUPNO DOBRO

PROGRAM
ZA SKUPNO DOBRO

ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE

- Dodatna stimulacija k plači zdravnika, ki bo prišel v Kočevje 500,00 EUR neto, stanovanje, sodobna medicinska oprema v ordinaciji, štipendije študentom. Ustvariti dobro delovno vzdušje in preživljanje prostega časa v občini s športnimi in kulturnimi programi.

POSTOPOMA MELAMIN NA OBROBJE MESTA

- Nova industrijska cona, kjer bodo lahko Melamin in drugi gospodarski programi nemoteče delovali.
- Sprostiti promet v centru mesta.

VSESTRANSKA SAMOOSKRBA

Razširitev vodovoda od Mačkovca do Lazov pri Oneku in navezava kmetije na vodovodno omrežje.

Rešitev oskrbe z vodo kmetije v Rajhenavu, Tančem Vrhju.

Rešitev oskrbe z vodo za kmetijo v Starem Bregu.

Navezava na vodovodno omrežje kmetije v Podlesju.

Navezava na vodovodno omrežje od Kočarjev do kmetije v Kačjem Potoku.

Navezava na vodovodno omrežje kmetije v Predgradu.

Ureditev vodovoda v Vrtu.

Vrtički s tipskimi objekti z zemljišči v okolici mesta in vasi za lastno samooskrbo.

Omogočiti občanom pripravo drv za lastne potrebe v občinskih - naših skupnih gozdovih.

Obnoviti mline na Kolpi in Rinži s pragovi za zajezitev vode za samooskrbo z moko in prodajo.

Za lastne komunalne odpadke gospodarstva in gospodinjstev organiziranje sortiranja, kompostiranja in predelave v končne izdelke na obstoječi lokaciji. Sežiganje odpadkov za preostali del Slovenije pa bi zaenkrat prepustili Ljubljani, Celju in Mariboru, kjer so že ali so planirane sežigalnice.

Energetska samooskrba mesta z ogrevanjem na lesne sekance.

Samooskrba za lastno varnost z obnovitvijo narodne zaščite. Organizirane po Krajevnih skupnostih, samoobveščanje in zaščita pred preprodajo prepovedanih substanc.

Les-sejemska ponudba od proizvodov do strojev.

STANOVANJSKI BLOK, PARCELE IN DEJAVNOSTI ZA MLADE

- V »stari knjižnici v Kočevju stanovanja za mlade, poleg garažna hiša, v pritličju stalna razstava Staneta Jarma in narodnih herojev Kočevske.
- Mladinski center z igrali za najmlajše, za starejše, računalniki, do eksperimentov, v sodelovanju s Hišo eksperimentov.
- Izgradnja garažne hiše na obstoječem parkirišču za stanovalce in obiskovalce centra mesta pri »Nami«.
- Ureditev mestnega jedra po načrtu arhitekta Borisa Podrecce.
- Pokrito drsališče in teniško igrišče v Gaju.
- Ljudski univerzi vrniti samostojnost.
- Ureditev Poročne dvorane v Kočevju.
- Izgradnja vodnega parka na jezeru.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE V KULTURNEM DOMU V STARI CERKVI

- Izročilo Matije Glada.
- V zapuščenem kulturnem domu v Stari Cerkvi lutkovno gledališče za otroke in starše od Velikih Lašč do Kolpe, stalna razstava lutk Matije Glada, kulturni center za krajane.
- Obuditev ljudskega, glasbenega, plesnega in drugega izročila.
- Kulturni dom in telovadnica pri OŠ v Kočevski Reki.
- Ureditev grajske kleti v Kulturnem domu v Predgradu.

Še 4. medobčinske točke programa:

1

Asfaltiranje cest od Koprivnika do Bistrice v Beli krajini, od Male Gore do občine Dobrepolje.

2

Podpora konceptu Direkcije RS za infrastrukturo posodobitve cestne povezave Ljubljana - Petrina z vključitvijo že urejenega počivališča z bencinski servisom in restavracijo v Ložinah - 168,8 milijonov EUR

3

Turistična cona Po Kolpi in Gorjancih za razvoj Kočevske in Bele krajine.

4

Športno lovsko strelišče Lipje.

Dejanja,
ne zgolj besede!

... naj bodo vodilo letošnjih lokalnih volitev. Seveda so volitve priložnost izbire, pa tudi iskanja novih obrazov in novih pristopov. A preden se odločimo za to ali drugo možnost, je prav, da modro premislimo svojo odločitve. Slednja bo za naslednja štiri leta definirala, kako se bodo sprejemale odločitve, kakšne te bodo in predvsem, kako bodo vplivale na naša življenja. **V tem pogledu je prav meriti dejstva.**

Danes je naša lokalna skupnost primer dobre prakse za celotno Slovenijo, življenje je mogoče občutiti na vsakem koraku. Gospodarstvo, ki je nekoč umiralo na obroke, raste – priča smo prihodom novih podjetij, v naši sredi pa ustvarjajo najbolj inovativni v Sloveniji. **Imamo rekordno nizko brezposelnost, ustvarjajo pa se še nova in nova delovna mesta.** Mladim zagotavljamo štipendije, pridobivamo nove izobraževalne programe in nudimo poklicno rast številnim posameznikom in posameznicam. Kakovost življenja se pospešeno izboljšuje vsem, mlade družine imajo izdatno podporo pri urejanju stanovanjskih izzivov in starejšim zagotavljamo dostojno staranje. Nihče ni izključen iz naše sredine z namenom, da Kočevsko vsi čutimo kot svoj DOM.

Če vas minulo delo ne prepriča, je demokratično, da iščete spremembo. **V kolikor pa smo vas z rezultati, ki jih ni malo in vas spremljajo na vsakem koraku, prepričali, je prav, da nam omogočite delati naprej.**

Glas za **MOJO KOČEVSKO**, **Listo dr. Vladimirja Prebiliča**, in njega kot kandidata za župana, je glas za nadaljnji razvoj Kočevske. Župan je lahko učinkovit le tedaj, ko ima zadostno podporo v svetnicah in svetnikih, zato je nujno podpreti tudi njegovo listo. Zagotavljamo vam trdo delo, uspešne projekte in nove dosežke. To dokazano znamo in zmoremo – zato **GREMO NAPREJ!**

na lokalnih volitvah
20. novembra 2022
obkroži:

2

dr. Vladimir Prebilič za župana

6

MOJA KOČEVSKA
lista dr. Vladimirja Prebiliča

GREMO NAPREJ!

Listo MOJA KOČEVSKA

Kmetija je tovarna brez strehe

Lukčevo domačijo na obrobju kočevskih pragozdov verjetno poznamo ali pa smo zanjo vsaj že slišali, vsi. Za njo stojita, jo vodita in razvijata Albin in Andreja Likar, ki ju povezuje marsikaj. Med drugim tudi glasba, spoznala sta se namreč prav v ansamblu. "Zdaj sta na glasbeni poti najini hčeri, midva pa sva opazovalca, podpornika in varuški."

Staro hišno ime 'pri Lukčevih' se je prijelo po Luki – enem izmed nekdanjih gospodarjev domačije. "Premamila ga je želja po lahkem zaslužku, začel je kartati, a je bila sreča na drugi strani in je tako skoraj ostal brez strehe nad glavo. Njegov sin Jože je začel krošnjari – kot tudi številni iz Kostela in Kočevskega – in naposled zaslužil dovolj denarja, da mu je uspelo dobiti nazaj večji del domačije. Ampak to, da je Luka domačijo zakartal, je bilo za kraj tako pomembno, da se je ime obdržalo," pripoveduje Albin Likar.

Njuni začetki delovanja na področju turizma segajo v leto 2004, ko sta gostom v prenovljeni, več kot sto let stari hiši, ponudila prvih 10 prenočišč v Kostelu, leta 2010 pa so postali turistična kmetija. Pred tem sta imela zakonca tekstilno podjetje, a sta ga bila zaradi prihoda kitajskega tekstila prisiljena zapreti. "In po tehtnem premisleku sva se odločila, da bo turizem tista dejavnost, ki jo bova poskusila peljati," pove Likar. Poleg omenjene Lukčeve domačije imata v lasti tudi kmetijo v Beli krajini, kjer je Albin odraščal, tako da mu kmečka opravila niso bila tuja, a kot pravi, z ženo o turizmu na samem začetku nista vedela praktično nič. Veliko sta se učila na neformalnih izobraževanjih, Albin pa je iz turizma potem diplomiral in letos magistriral.

Prva igrificirana turistična kmetija v Sloveniji

"V turizmu je vedno treba biti inovativen in najboljše je, če si v nečem prvi," pripoveduje Albin Likar. Lukčeva domačija je prva igrificirana turistična kmetija na Slovenskem in po njegovih informacijah še vedno ostaja edina takšna pri nas. Kaj pa to pravzaprav pomeni? "To pomeni, da se ljudje pri nas skozi igro povežejo. Naša domačija je družinam prijazna, in te družine, ki so v vsakodnevnem tempu življenja med seboj odtujene, se spet zbližajo, združijo, spoznajo, povežejo in utrdijo svoje vezi," pojasnjuje. Ne gre le za tržno strategijo, temveč je po Likarjevih besedah videti razliko pri obiskovalcih in tudi sami ob odhodu z domačije povedo, da so se prek njihovih doživetij bolj povezali. Igrifikacija poleg igranja najrazličnejših iger pomeni tudi nabor turističnih produktov, kjer udeleženci igrajo igro vlog: "Gre

za to, da se vživiš v igro in svojo vlogo odigraš na najboljši možen način. Če to naredijo vsi vpleteni, potem igra uspe in so rezultati navdušujoči."

Foto: Osebni arhiv

Za obiskovalce so pripravili več različnih dogodivščin. Ena izmed takšnih je gozdna pustolovščina. "Po poti, ki vodi skozi gozd in mimo sadovnjakov, so skrivnostna gozdna bitja skrila določene znake. Člani družine jih morajo poiskati

Udeleženci igre pomagajo cesarju najti to skrivnost," pojasnjuje. V 75 minutah se morajo prebiti skozi tri tematske prostore, po ocenah gostov, ki so pogosti obiskovalci

različnih sob pobega, pa naj bi bila Skrivnost legende srednje zahtevna. Celotna dogodivščina je postavljena v tisti čas celo do temere, da so 'tekmovalci' oblečeni v kostume, ki so delo Likarjeve soproge Andreje.

Foto: Osebni arhiv

in zabeležiti. Če pravilno zberejo vse znake, spoznajo, kdo jim je za malimi vrati pustil nagrado," opiše potek igre. Med drugim pa imajo tudi sobo pobega Skrivnost legende, ki je postavljena v čas turških vpadov. Glavni junak je Peter Klepec, ki so si ga "malo izposodili od Osilnice". Ta je pred Turki skril resnični vir svoje čudežne moči, zgodba o treh vilah, ki jih je zaščitil pred žgočim soncem, je namreč samo pravljica. "Skrivnost so želeli odkriti Turki, dobiti pa jo je želel tudi cesar na dunajski dvor.

S svojimi izdelki sta zakonca Likar večkrat sodelovala tudi na tekmovanjih za naj spominek Kočevske. Prvič sta z različico igre fiks niks, ki so jo nekoč igrali krošnjari, zasedla tretje mesto, drugič pa sta s Krokrajevo culo za las ostala brez prvega mesta.

V bližnji prihodnosti sicer načrtujeta razširitev domačije, na voljo bo nekoliko več ležišč in dvoposteljnih sob. Lukčeva domačija je sicer ocenjena s tremi jabolki za zagotavljanje visokega nivoja storitev na turističnih kmetijah z nastanitvijo.

Na ekološki kmetiji je reden obiskovalec tudi medved

Na njuni domačiji živali ni, se pa toliko bolj posvečata ekološkemu kmetijstvu. Trenutno imajo posajenih 100 orehov, 180 lesk in več kot 500 jablan. "Vsak kmet je popolnoma odvisen od narave, kmetija je tovarna brez strehe. Tisto, kar nam narava da, poberemo," še pove. Eden od stalnih obiskovalcev pri njih je tudi medved. "To je naša domača žival," pove Likar v šali in nadaljuje: "Zelo rad ima lešnike, nezreli, z mehko lupino so prava delikatesa zanj. Marsikdaj nam jih pospravi, preden pridemo mi na vrsto. Skozi vsa ta leta smo ugotovili, da medved takrat, ko v gozdu ni hrane, je vse, tudi krompir," opiše raznorazne medvedove dogodivščine in dodaja, da naredi tudi veliko škode.

Albin in Andreja Likar imata, čeprav jima skrb za domačijo vzame precej časa, tudi obilo drugih konjičkov. On je bil izredno aktiven lokostrelec in tudi soustanovitelj lokostrelskega kluba v Kočevju, trener, sodnik ter organizator tekmovanj. "Lokostrelstvo je zelo intenziven in dinamičen šport, zahteva veliko samodiscipline in spoznavanja samega sebe," opiše. Njegova soproga se še vedno ukvarja s šivanjem, kvačka in plete. Oba znanja vključujeta v ponudbo na domačiji. Andreja je tudi avtorica otroške knjige Zamesimo se ali Kdo je najbolj pomemben pri peki kruha. Ob njej sta nastali pekarska delavnica za otroke in lutkovna predstava. V slednji kot lutke nastopajo vse sestavine za peko kruha in se med seboj hvalijo, katera je najpomembnejša. "Na koncu se razkrije skrivnost, kdo je najbolj pomemben. To je gospodinja. Če nje ni, so sestavine zaman na polici," pove Likar z nasmehom.

V vseh letih kmetovanja in turističnega dela se je spremenilo marsikaj, a nekaj vseskozi ostaja enako. "Kaj se je ohranilo vsa ta leta? Mislim, da se je med mano in mojo drago ženo ohranil en dober odnos, ki ga vzdržujeva in ga za nobeno ceno nočeva okrniti. O poslu in sicer se veliko pogovarjava in pomembne odločitve sprejemava soglasno. To se potem lahko izkaže za dobro ali slabo, ampak še vedno je to skupna odločitev in skupaj nosiva posledice. To je tisto, kar je že vsa leta, že skoraj 35 let, rdeča nit," zaključuje Likar.

Neja Jerebičnik

VERJAMEMO

občino Kočevje

**KOČEVKA POTREBUJE
DESNO-SREDINSKO STRANKO, KI
TEMELJI NA TRADICIONALNIH
VREDNOTAH PREBIVALCEV
KOČEVSKO IN SLOVENIJE**

- Naš način dela je sodelovanje, povezovanje in dialog
- Prebivalci Kočevske smo kot ena velika družina in v vsaki družini je potrebno sodelovati, se prilagajati, usklajevati in biti spoštljiv do vseh. Tudi do tistih ki se ne strinjajo z nami in nam morda niso všeč
- Iskanje skupnih rešitev vodi v razvoj. Prepiri, žalitve, podtikanja in obtoževanja pa v nazadovanje
- V NSi znamo združevati nove ideje s preverjenimi izkušnjami in z upoštevanjem tradicionalnih vrednot.

N.Si

Narodnik NSi

KLJUČNI PROGRAMSKI POUDARKI

1. ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE

Ureditev stanja ZD Kočevje v devetih mesecih - vsak občan bo imel osebnega zdravnika.

2. ROMSKA PROBLEMATIKA

Takojšnje reševanje romske problematike.

3. TURISTIČNO ZDRAVSTVENI KOMPLEKS

Izgradnja turistično-zdravstvenega kompleksa ob Kočevskem jezeru v javno zasebnem partnerstvu. Pogovori že potekajo.

4. KOMUNALNE STORITVE

Nujna in takojšnja pocenitev komunalnih storitev.

5. GRADNJA STANOVANJ

Gradnja novih stanovanj za mlade družine.

6. RAZVOJ GOSODARSTVA

Razvoj gospodarstva z višjo dodatno vrednostjo - prihod družini prijaznih podjetij.

7. PROMET

Ureditev prometa v centru mesta in izboljšanje varnosti.

8. HIŠNI LJUBLJENČKI

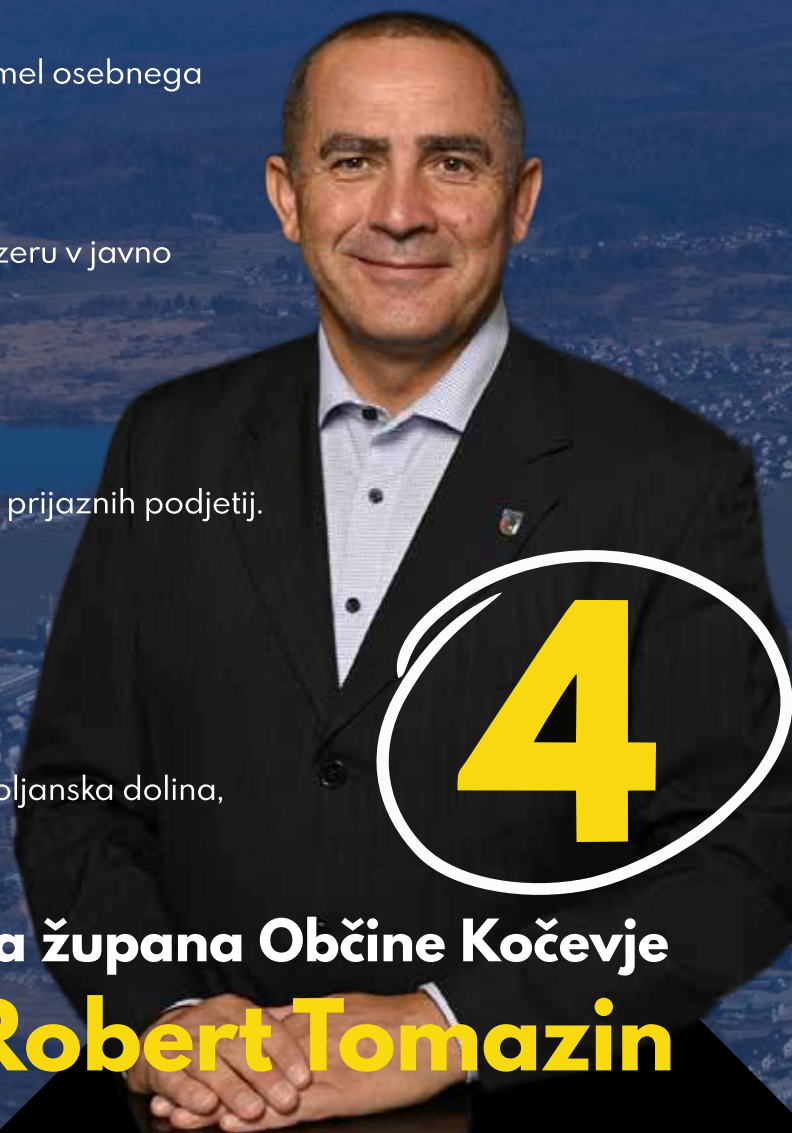
Zavetišče in pokopališče za hišne ljubljence.

9. PAMETNO MESTO

Brezplačen Wi-Fi za vse občane - razvoj pametnega mesta.

10. RAZVOJ VASI

Enakopraven razvoj vseh okoliških vasi oz. krajevnih skupnosti (Poljanska dolina, Stara Cerkev, Kočevska Reka, Šalka vas in Ivan Omerza - Livold).

4

100%

kandidat za župana Občine Kočevje
mag. Robert Tomazin

Monika Plemen. Odsev prezence

Pogled na razstavo Monika Plemen. Odsev prezence, Likovni salon Kočevje, 2022
Foto: arhiv PMK Kočevje

Monika Plemen je umetnica mlajše generacije, ki je zelo aktivna na področju grafike in grafičnega ustvarjanja. Tradicionalne grafične tehnike uspešno povezuje s konceptualno zasnovo in uporabo novih medijev. Pri svojem delu raziskuje različne grafične tehnike, ki ji pomenijo osnovno izhodišče za aktualizacijo tega klasičnega medija. Pri tem mnogokrat preide iz grafičnega ustvarjanja v druge medije izražanja, kot je na primer umetniška akcija ali izdelava umetniških knjig in zinov.

Kot končni izdelek ne vidi le grafičnega odtisa na papirju, temveč skupek celotnega grafičnega postopka. Zato nemalokrat v galerijske postavitve vključuje tudi grafične matrice in večfazne odtise. V ustvarjalnem procesu se poigrava z različnimi možnostmi nastajanja grafične podobe, ki so večinoma daleč od klasičnega posega v matrico.

Z ustvarjalnim procesom raziskuje svet okoli sebe, sprašuje se o vplivu medijev na posameznika, njegovo doživetje okolja in časa, v katerem živimo. Moniko Plemen je v projektu 365, ki ga sama imenuje

'socialni eksperiment', zanimala predvsem korelacija realnega in virtualnega sveta. Osrednja ideja projekta je na eni strani prikaz obsesivne uporabe socialnih omrežij in na drugi izpostavitve vprašanje o vlogi grafične matrice v grafični umetnosti. Podobe na kovinske plošče v tehniki suhe igle je avtorica izrisovala vsak dan v obdobju med 1. januarjem in 31. decembrom 2021. Ploščo je nosila s seboj kot skicirko. To je uporabila za dokumentiranje trenutnega časa, zaris aktualnosti in zaris dnevnega trenutka ter hkrati neke vrste opozorilo na minljivost. Dnevno je vsako grafično matrico fotografirala in jo objavila na Facebooku. Pri tem jo je zanimal odziv občinstva, ki si je to objavo ogledalo. Na razstavi tako združi vse tri faze procesa. Prikaže grafično matrico in hkrati njen grafični odtis, ki ga prekrije z na pavspapir natisnjeno statistiko dnevnih ogledov in reakcije gledalcev.

Na razstavi v Likovnem salonu Kočevje se Monika Plemen predstavlja tudi z grafičnimi projekti, v katerih raziskuje telesnost in človeško formo, ki ju spreminja v imaginarno podobo spontanega

risanja na kamen, kot lahko spremljamo v projektu Forma Viva. Sprašuje se tudi o lastni identiteti, o izvoru in kulturnih ter družbenih vplivih, ki spreminjajo avtoričino delo, kar lahko opazujemo v projektu Metamorfoze/Avtoportret. Tu je v seriji 34 grafičnih plošč s pomočjo predhodnih črno-belih fotografskih posnetkov svojega telesa ustvarila nove grafične kompozicije in nove grafične podobe, ki jih s povečavo ali pomanjšanjem spremeni v 'novo telo'.

Ne glede na vsebino in izhodišče projekta ali uporabo grafične tehnike Monika grafično matrico vseskozi jemlje kot nepogrešljiv člen tako celotnega grafičnega postopka kot tudi obvezen element v predstavitvi celotnega konceptualnega procesa.

Avtorica sama utemeljuje, da je "na razstavi predstavljen širok spekter grafičnih tehnik in raznolik pogled na doživetje grafične matrice, ki odseva prezenco."

Razstavo si v Likovnem salonu Kočevje lahko ogledate še do vključno sobote, 26. novembra.

Nadja Kovačič,

Pokrajinski muzej Kočevje

Monika Plemen pred Likovnim salonom Kočevje, september 2022

Foto: arhiv PMK Kočevje

Monika Plemen (1994, Slovenj Gradec) je dodiplomski študij zaključila na likovni pedagogiki (2018) pod mentorstvom mag. Anje Jerčič Jakob na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Magistrski študij grafike nadaljuje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V študijskem letu 2019–2020 se je izpopolnjevala na Kunsthochschule Burg Giebichenstein v Nemčiji. V letih 2020 in 2021 pa je študijsko bivala na Islandiji v rezidenčnem programu za umetnike. Je prejemnica prve nagrade likovnega natečaja Koroška, kdo si? (2019) in prejemnica posebnega priznanja za razvojni svetovne grafike in umetniških gibanj 10. mednarodnega trienala grafične umetnosti Bitola, Makedonija (2021).

Predstavila se je že na številnih samostojnih in skupinskih razstavah. Živi in ustvarja med Mežico in Ljubljano.

Gostovali smo v Galeriji Murska Sobota

Septembra in oktobra je bila v Galeriji Murska Sobota na ogled razstava Tine Denadić in Nataše Gašparac s skupnim naslovom Slike, ki jo je pripravila Nadja Kovačič, kustodinja v Pokrajinskem muzeju Kočevje.

Na razstavi je bil predstavljen izbor del širšega časovnega obdobja. Pri obeh se kaže ljubezen do gozda in narave ter njuna navezanost na okolje, v katerem sta odraščali. Čeprav se njuna dela med seboj razlikujejo tako po barvni paleti kot načinu ustvarjanja, ju združuje senzibilnost, tankočutno doživetje

Odpri razstave Tina Denadić & Nataša Gašparac. Slike., Galerija Murska Sobota, 2. september 2022 • Foto: arhiv Galerije Murska Sobota

sveta in okolja. Pri nobeni od njiju ne gre za popolno povzemanje po naravi. Njuna dela so abstrahirana, celo abstraktna. Kljub temu pa v njih prepoznavamo vzorce in motive. Tudi podobe, ki jih lahko le slutimo. Pri nobeni od njiju ne gre za aktualiziranje okoljske problematike ali za t. i. angažiranost. Obema je skupna estetika pred konceptom, osredotočenost na umetniško izvedbo in poudarjanje lepote ter vsega, kar je vredno ohranjati in občudovati.

Nadja Kovačič,

Pokrajinski muzej Kočevje

Ganslmayerjeva (Bižalova) hiša na Rožni ulici 20

Ali veste, kaj ima Kočevje skupnega s cesarskim Badlschlom? Če gre verjeti izročilu rodbine Ganslmayer, potem vsaj eno: hišo na Rožni ulici 20. Za njeno gradnjo naj bi bil namreč posredno zaslužen sam kaiser Franc Jožef, ki je med dopustom v Ischlu menda nekoč prisluhnil prošnji Johanna Ganslmayerja iz bližnjega Heidna, naj njegovemu sinu Josefu pomaga najti službo. In tako naj bi slednji, sicer šolani umetnostni rezbar in lesostrugar, po priporočilu z dvora leta 1882 od prosvetne organizacije Schulverein prejel vabilo, naj pride v Kočevje, kjer ga na Obrtni šoli lesne industrije čaka učiteljsko delovno mesto.

Resnici na ljubo je treba dodati, da je Schulverein učitelja za kočevsko šolo iskal že nekaj časa in da so se gospodje na Dunaju več kot razveselili, ker je Ganslmayer pristal na njihovo ponudbo. Na šoli pa kot njen prvi strokovni učitelj ni le poučeval, temveč jo je sedem let tudi vodil. Njegovo plodovito poklicno pot, za katero so v Kočevju še vedno ohranjene sledi, je prekinil šele razpad Avstro-Ogrske, ko ga je nova

Foto: Mihael Petrovič ml.

južnoslovanska država kot Nemca prisilno upokojila.

A mesto je že pred tem postalo njegov dom. V njem je leta 1933 tudi umrl. Dom pa je bilo Kočevje tudi Josefovi soprogi in šestim otrokom, med njimi štirim razposajenim fantom. Razposajenim tako zelo, da Ganslmayerjevi baje v nobenem stanovanju niso bili dolgo zaželeni. Končno zato Josefovi ženi, ki je bila v nasprotju s svojim možem sila odločna, ni preostalo drugega, kot

da boljšo polovico prisili v gradnjo hiše. Leta 1906 je zgradba res poginjala iz tal. Ganslmayer je po zgledu secesijskih ischlskih vil zanjo izrezbaril lesene okrasne elemente, ki pa so se kot stavbno pohoštvo do danes žal deloma ohranili le v notranjosti.

In njegovi otroci? Najstarejša hči Josefina se je izselila v Ameriko, od koder se ni več vrnila, mlajša Ana pa je postala učiteljica in pozneje ravnateljica. Tudi sinovi niso zašli. Hans in Rudolf sta se mednarodno

uveljavila, prvi kot proizvajalec serumov, drugi pa v veterinarski stroki. Roberta so Kočevjarji poznali kot vinskega veletrgovca. Adolf pa se je odločil za kariero mornariškega častnika. Njegovo službovanje se je končalo tragično. Ko je nekega mornarja zalotil med ropom blagajne, ga je ta ustrelil v glavo. Ostanek življenja je prebil v sanatoriju, kjer je končno naredil samomor.

Z drugo svetovno vojno in preselitvijo kočevskih Nemcev se je čas Ganslmayerjevih na Kočevskem zaključil. Njihova hiša je po vojni prešla v last Bižalovih, še ene rodbine, ki je zaznamovala kočevski in širši slovenski prostor. V stavbi zdaj živijo najemniki trenutnega lastnika. Njena zunanost pa, kot rečeno, po predelavah na žalost z ničemer več ne daje slutiti, da smo v Kočevju nekoč premogli tudi sicer skromen, a vendarle evidenten stavbarski odmev mondenega solnograškega letovišča ob Bolfenkovem jezeru v Avstriji.

Za informacije se zahvaljujem Christi Ganslmayer, družini Bižal, Alenki Masterl in Matjažu Cilenšku.
Mihael Petrovič ml.

Lokalno je feno – menalno

Ljubljanska cesta 5
1330 Kočevje

+386 30 649 900
trgovina@zakladi-kocevskie.si
www.zakladi-kocevskie.si

Zakladi Kočevske

poslovna in praznična darila

Sarine dobrote - Dobrote za dušo

- Sarini štrudlji (jabolčni, borovničev, skutin)
- Kremšnite Kočevske bombice Šamrole
- Potice Gibanica Več vrst piškotov Breskvice
- Torte Princes krofi Ježki Popcakes-i

SARA OSTERMAN S.P.
Trg Zbora Odposlancev 59
1330 Kočevje

041 991 158
 sara@sarinedobrote.si
 www.sarinedobrote.si
 fb.com/sarinedobrote

DELOVNI ČAS
PON - PET 9.00 - 17.00
SOB 9.00 - 13.00

Lokalno. Domače. Slovensko

Še ena dobra sezona Campa Jezero Kočevsko

Camp Jezero Kočevsko že od odprtja leta 2017 beleži dobre rezultate, uspešno sezono pa smo zabeležili tudi v letošnji sezoni.

Sezono v kampu smo letos začeli v sredini aprila ter skupaj zabeležili 5.136 prenočitev. V letu 2021 smo imeli 5.217 prenočitev, v letu 2020 2.920 prenočitev, v letu 2019 pa 1.820. V primerjavi z minulim letom smo tako imeli slabih 81 oz. 1,5-odstotka manj prenočitev, kljub temu pa je bilo število v primerjavi s preteklimi leti še vedno spodbudno (75 odstotkov več kot v letu 2020 ter 182 odstotkov več kot v letu 2019).

V letošnji sezoni smo zaznali veliko povečanje števila obiskovalcev s šotori – teh je bilo dvakrat več kot v letih 2020 in 2021 ter kar trikrat več kot v letu 2019.

Največ gostov je v Campu Jezero Kočevsko prenočilo med 1 in 4 nočmi (92-odstotkov), še vedno pa so prevladovali gostje v starostnih skupinah med 26 do 40 let (33-odstotkov) in med 41 do 60 let (30-odstotkov).

V primerjavi z minulim letom smo letos zabeležili znatno večje število prenočitev tujih gostov, ki so ustvarili 55-odstotkov vseh prenočitev, kar nakazuje, da se tuji gostje vračajo k nam in radi odkrivajo skrite kotičke Slovenije. Lani so tuji gostje ustvarili 39-odstotkov prenočitev, leto pred tem pa le slabih 13-odstotkov. Še vedno pa je bil letošnji delež tujih gostov manjši kot v letu 2019, ko je znašal kar 60-odstotkov.

Letos so obiskovalci Campa Jezero Kočevsko prihajali iz skupno kar 26 različnih držav. Tuji gostje so v letošnji sezoni ustvarili 2.812 prenočitev, med njimi pa je bilo največ Nemcev in Nizozemcev, v večjem številu pa so sledili še Italijani, Belgijci, Avstrijci in Francozi.

Letos smo dober obisk zabeležili na območju celotne destinacije Kočevsko, gostje pa ostajajo naklonjeni kempiranju, ki v zadnjih letih ostaja eno od najbolj priljubljenih načinov počitničenja. Camp Jezero Kočevsko ostaja prva izbira za goste, ki v Kočevju iščejo aktiven

oddih v objemu neokrnjene narave, saj se v njegovi neposredni bližini nahaja Kočevsko jezero, lokacija pa ponuja tudi odlično izhodišče za izlete po bližnji okolici.

Lani je bil na območju Kočevskega jezera vzpostavljen tudi

V Campu Jezero Kočevsko so tuji gostje letos ustvarili 55-odstotkov vseh prenočitev. • Foto: Foto Kapele

nov režim ribolova, okoli jezera pa je bilo vzpostavljenih in označenih 14 ribolovnih mest. Na teh točkah je s predhodno registracijo na recepciji kampa možen ribolov, ki je bil priljubljen tudi letos in je

potekal kot zastavljeno. Večino prenočitev na označenih ribolovnih lokacijah so v letošnji sezoni ustvarili tuji gostje.

Letos smo v Občini Kočevje med januarjem in septembrom zabeležili 27.273* prenočitev domačih in tujih gostov (*navedeni podatek je začasno število, saj Statistični urad RS končne številke objavi 55. dan po referenčnem mesecu). V tem času so domači gostje ustvarili 18.995 prenočitev (5-odstotkov več kot v enakem obdobju lani), tuji gostje pa 8.278 prenočitev (kar 60-odstotkov več kot v enakem obdobju lani). V destinaciji Kočevsko pa je bilo v tem obdobju po začetnih podatkih zabeleženih 37.045 prenočitev – 27-odstotkov več kot v enakem obdobju lani (pri tem je treba poudariti, da Statistični urad Republike Slovenije podatkov za Osilnico na svoji spletni strani ne objavlja, torej je dejansko število opravljenih nočitev znotraj celotne destinacije še znatno večje).

**Nadija Kolmanič in
Barbara Malnar**

Opazovanje medveda na Kočevskem vse bolj priljubljeno

Na Kočevskem smo v zadnjih letih razvili številne programe opazovanja divjih živali, na katerih lahko obiskovalci izvedo veliko zanimivih dejstev in usvojijo številna znanja o lokalnih živalih ter doživetje zvečer zaključijo še z edinstvenim in nepozabnim večernim opazovanjem iz prilagojene opazovalnice. Kočevski gozdovi imajo edinstveno prednost, saj je to eno od redkih območij v Evropi, kjer v naravnem okolju še vedno prebivajo vse tri velike zveri (rjavi medved, volk in evrazijski ris), to območje pa velja tudi za zibelko sonaravnega, trajnostnega in odgovornega sobivanja z divjimi živalmi.

Opazovanja potekajo v majhnih organiziranih skupinah v družbi izkušenih lokalnih vodnikov, ki gozd in živali v njem dobro poznajo ter obiskovalcem na sproščen in poučen način predstavijo številne zanimivosti iz živalskega in naravnega sveta.

Rjavi medved je najmogočnejša žival, ki prebiva v kočevskih gozdovih, opazovanje te karizmatične zveri pa je edinstvena izkušnja, ki si jo želi podrobneje spoznati in opazovati vse več gostov iz vse Evrope. Ta vznemirljivi potep po gozdu gostom na povsem nov način

Rjavi medved je ena od najbolj karizmatičnih živali pri nas. Foto: arhiv Zavoda Kočevsko

približa rjavega medveda in divjo naravo Kočevske.

Doživetje opazovanja medveda je bilo v letošnji sezoni pri gozdih zelo priljubljeno, saj smo izvedli 85 opazovanj za skupaj 273 obiskovalcev. V primerjavi z minulim letom smo tako izvedli za 157 odstotkov več opazovanj, število obiskovalcev na teh programih pa se je povečalo za kar 170 odstotkov. Slovenski gostje so bili v manjšini, prevladovali pa so obiskovalci iz Nemčije, Nizozemske, Francije, Švice, Belgije, Velike Britanije in Italije, nekaj posameznikov pa smo gostili tudi iz Združenih arabskih emirats, Irske, Latvije, Kazahstana in ZDA.

V svoji ponudbi opazovanja medveda imamo eno- in večdnevne programe opazovanja medveda,

kjer obiskovalci v neokrnjeni naravi in gozdu preživijo nepozaben dan in spoznajo številna zanimiva dejstva o pomenu ohranjanja odgovornega sobivanja med naravo in ljudmi. Doživetje je sestavljeno iz poglobljenega izobraževalnega obiska Medvedje sobe v Kočevski Reki, nato pa sledi potepanje po gozdu in sledenje živalim ter raziskovanje in spoznavanje različnih znakov njihove prisotnosti. Pred večernim opazovanjem je čas še za piknik z gozdnimi dobrotami, nato pa sledi še glavni del doživetja - večerni obisk gozdne opazovalnice, kjer obiskovalci v popolni tišini v spremstvu lovca opazujejo naravo in živali.

Programe opazovanja medveda in drugih divjih živali na Kočevskem

smo razvili v skladu s standardi trajnostnega turizma in z najmanjšim možnim vplivom na okolje, zlasti na prostoživeče živali. V letu 2020 je Zavod Kočevsko za doživetje Opazovanje in spoznavanje medveda v njegovem naravnem življenjskem okolju prejel tudi posebno priznanje, saj ga je Slovenska turistična organizacija prepoznala kot butično, avtentično in 5-zvezdično doživetje ter ga uvrstila med edinstvena doživetja z oznako Slovenia Unique Experiences.

Več informacij o programih opazovanja medveda in drugih divjih živalih lahko najdete na spletni strani destinacije Kočevsko www.kocevsko.com ali v TIC-u Hostel Bearlog v Kočevju.

Nadija Kolmanič

”

V Kočevju je potrebno nujno urediti določene stvari, predvsem zdravstvo, varnost, prometni režim in podjetniški sklad, zato sem se odločil, da tudi jaz vložim kandidaturo.

Grega Mavrin

1

Grega Mavrin, kandidat za župana Občine Kočevje

4

Lista kandidatov SNS za občinski svet

”

S prihodom novega vodstva v ZD Kočevje, leta 2016, se je začelo obdobje odhajanja vaših zdravnikov in medicinskih sester. Ustanovitelj, Občina Kočevje, se v zadnjih šestih letih ni ukvarjala z rešitvijo problema, čeprav je bila s stanjem odlično seznanjena. Mi imamo rešitve, ki se jih da hitro izvesti in rešiti vaše zdravje, zato nam lahko zaupate svoj glas.

Alenka Jelenovič, lista SNS za občinski svet

"Za vse!"

Grega Mavrin,
SNS kandidat za župana Kočevja

SVOBODA! za Kočevje

Sem Renata Turk, rojena 27. 1. 1979 v Novem mestu, po izobrazbi magistrica poslovnih ved, zadnjih 13 let zaposlena na Upravnih enotah Kočevje kot svetovalka v oddelku za upravne notranje zadeve, od koder me večina občanov in občanov tudi pozna. V lokalnem okolju sem trenutno aktivna kot predsednica Sveta staršev v Osnovni šoli Stara Cerkev, članica Sveta Osnovne šole Stara Cerkev in članica Okrajne volilne komisije v Kočevju. Sem tudi partnerka in mama dveh sinov. Vse svoje dosedanje življenjske cilje sem dosegla. Za dosežek štejem tudi to, da imam urejeno harmonično družinsko življenje, da imam odlične

odnose z ljudmi in to, da v stvarih, ki jih počnem, uživam. V prostem času rada berem, hodim in se z družino odpravim na izlet. Priložnostno rada preizkusim adrenalinske aktivnosti.

Povabilo stranke Gibanje Svo-boda h kandidaturi za županje Občine Kočevje mi je v veliko čast, saj jo ocenjujem kot stranko s pravimi smernicami za prihodnost in vrednotami, ki jih živim tudi sama. Delo županje bom opravljala poklicno, ker sem prepričana, da bom lahko le tako za občanke in občane naredila največ. To si zaslužijo.

Kandidatka za županje ter svetniški kandidati in kandidatke Gibanja SVOBODA se bomo zavzemali:

- ZA občino z ustrezno zdravstveno oskrbo.
- ZA varno občino.
- ZA dobro plačana delovna mesta.
- ZA nadaljnji gospodarski razvoj in turizem s poudarkom na varovanju okolja ter ohranjanju narave.
- ZA čimprejšnjo izgradnjo hitre ceste in obvoznice.

ŽELIMO ŽIVETI V OBČINI:

- z moderno cestno, železniško in komunalno infrastrukturo,
- z ustrezno urejeno romsko problematiko,
- ki ima raznolika in dobro plačana delovna mesta v lokalnem okolju, tudi za mlade,
- z ugodnim okoljem za razvoj gospodarstva in samostojnega podjetništva ter s primernimi cenami energije in komunalnih storitev,
- v kateri imajo zainteresirani občani, ki nimajo svojih kmetijskih površin, možnost pridelovati zelenjavo za svoje lastne potrebe na površinah v lasti občine,
- v kateri je digitalna infrastruktura dostopna vsem,
- ki je turistično prepoznana kot odlična destinacija tako med domačimi kot tudi tujimi gosti,
- ki podpira naložbe v zelene tehnologije prihodnosti,
- ki ponuja širok nabor šolskih programov,
- v kateri je vzpostavljen dialog med občino in občani, tako da imajo ti možnost vplivati na odločitve,
- ki je prijazna tudi do invalidov in starostnikov.

Občino Kočevje želimo ob močni podpori Vlade Republike Slovenije ter predsednika vlade dr. Roberta Goloba spraviti v korak s časom in se razviti v občino, kjer vladajo medsebojno spoštovanje, odprta komunikacija in strpnost. Povezovanje, kakovostno sobivanje domačinov in turistov, medgeneracijska solidarnost in odgovoren odnos do okolja so vrednote, ki jih zagovarjamo. Poskrbeli bomo za to, da bo imel vsak občan svojega osebnega zdravnika in zobozdravnika ter za delujočo in v vsakem trenutku dostopno celovito zdravstveno oskrbo.

Prišel je čas, da občina Kočevje dobi prvo županje, zato obkrožite št. 5. Za kandidate in kandidatke za občinski svet stranke Gibanje SVOBODA pa obkrožite št. 7.

Prihodnost se začne v tvojem kraju.

Naročnik: Gibanje Svo-boda, Bleiweisova 30, 1000 Ljubljana, gibanjesvoboda.si

Glasujte za!

Več o programu in kandidatih preberite na spletni strani gibanjesvoboda.si

Naše aktivnosti lahko spremljate na družbenih medijih.

Facebook: @GibanjeSvoboda
Instagram: @gibanje_svoboda
Twitter: @Gibanje_Svoboda
YouTube: @gibanje_svoboda

V Kočevju ustanovljen Mladinski center

"Ključ do razvoja Kočevja leži v aktivnem in načrtnem delu z mladimi," ugotavlja Marko Stijepić, direktor Podjetniškega inkubatorja Kočevje. Občinski svet je na oktobrski seji potrdil ustanovitev organizacijske enote Mladinski center znotraj javnega zavoda Podjetniški inkubator Kočevje.

Mladinski center je logično nadaljevanje izvajanja strategije Občine Kočevje za mlade, kjer je Podjetniški inkubator Kočevje identificiran kot nosilec številnih ključnih aktivnosti. Največ aktivnosti z mladimi pa se je izvedlo v okviru Kariernega centra za mlade Kočevje.

Karierni center za mlade Kočevje je aktiven tudi po izteku financiranja iz evropskih projektov. "Mladi potrebujejo svetovanje, kam naprej. In to je preveč pomembno, da bi kar prekinili aktivnosti zaradi konca evropske finančne perspektive," je povedala Maja Rupnik, vodja Kariernega centra za mlade

Foto: arhiv PIK

Kočevje. Bodoči dijaki se lahko s starši dogovorijo za svetovalno uro, kjer se pogovorijo o možnostih, razmišljanjih in opravijo tudi test interesov (za termin svetovanja pišite na maja.rupnik@lu-kocevje.si).

Med letoma 2019 in 2022 je bilo 3.996 mladih udeležencev v

različnih aktivnostih podjetniškega inkubatorja in Ljudske univerze Kočevje.

Inkubator je pravkar začel tudi tri evropske projekte, kjer sodeluje z 20 različnimi evropskimi mesti, kako mladim približati teme zelenega prehoda in kako so lahko aktivni del tega. Najaktivnejše mla-

de bodo nekajkrat tudi vzeli s sabo na mednarodna srečanja mest.

"Mladinski center je prvi korak, da začnemo načrtno povezovati mlade, jim dajati priložnost, da bodo aktivni, ustvarjati vsebine, ki jih predlagajo oni sami, in iskati možnost za ustrezno infrastrukturno rešitev centra za mlade," dodaja Marko Stijepić, direktor Podjetniškega inkubatorja Kočevje. "Gre za smiselno nadgradnjo aktivnosti, ki jih izvajamo skozi Karierni center za mlade in druge aktivnosti, ki jih inkubator in Ljudska univerza že leta izvajata za mlade. Kočevje moramo skupaj narediti prijazno mesto mladim."

Formalna ustanovitev Mladinskega centra omogoča inkubatorju, da začne iskati možnosti za financiranje različnih aktivnosti za mlade. Prvi koraki pa bodo šli v smer, kako mladim prisluhniti, jih povezati in jim dati priložnost za sodelovanje.

A. M.

Mobilnost dijakov na delovni praksi na Portugalskem (Erasmus+)

V soboto, 17. septembra, popoldne se je 27 dijakov programov trgovca, mizar, kovinar orodjar in strojni tehnik ter trije profesorji zbrali pred šolo, kjer smo se poslovili od domačih ter se z avtobusom odpeljali na letališče. Iz Trevisa smo z direktnim poletom leteli v Porto, kjer smo po 12 urah potovanja prvič stopili na portugalska tla.

Priložnost za odhod na prakso v tujino se ne sme zamuditi, saj je to neverjetna izkušnja. Tam se namreč naučimo veliko novega o svojem poklicu in dobimo nove delovne izkušnje, hkrati pa tudi vidimo, kako poteka delo v drugačem okolju. Spoznamo veliko novih ljudi, tudi prijatelje iz drugih držav in se zelo povežemo tudi s profesorji. Po vsem tem seveda ugotoviš, da si zmožen biti za daljši čas oddaljen od domačega okolja, prijateljev, družine in domače kulture.

V prvih dneh smo na delovnih

mestih spoznavali, kaj vse podjetje dela, kakšne izdelke ima, kakšni so delovni postopki ... Spoznali smo tudi glavne osebe na firmi in delavce, ki so bili zelo prijazni.

Med delom smo bili razdeljeni na manjše skupine, odvisno od tega, v katerem programu se izobražuješ. Na delovnih mestih smo dobili zelo različne zadolžitve, zato je tudi praksa zabavna in zelo poučna.

Navaden delovni dan se je začel z zajtrkom, potem pa smo se pripravili in na avtobusni postaji blizu hotela počakali kombi, ki nas je odpeljal na delovno mesto. Tam smo se sestali z mentorjem, ki nam je določil delo. To je bilo včasih naporno, včasih pa preprosto, ker se večina stvari dela s stroji. Včasih je seveda treba opraviti tudi kaj brez pomoči strojev.

Delovni dnevi so bili od ponedeljka do petka, ob koncu tedna pa smo se odpravili na različne eks-

Foto: Arhiv GsŠ Kočevje

kurzije v Lizbono, Fatimo, Viano do Castelo in Porto. To so bili zelo zanimivi kraji, izleti pa poučni in hkrati zabavni. Na njih smo izve-

deli veliko o kulturi Portugalske, videli veliko znamenitosti, seveda pa ne smemo pozabiti, da smo imeli tudi čas za zabavo, kot na primer na izletu v obmorsko mesto Viana do Castelo, kjer smo se kopali v Atlantskem oceanu.

Všeč nam je bil celoten program, ker se je ves čas nekaj dogajalo. Na dela proste dneve je bilo zelo sproščujoče, saj smo se v hotelu družili s prijatelji, profesorji in tudi z novimi prijatelji, ki smo jih spoznali na Portugalskem.

Praksa v tujini je torej nepozabna dogodivščina tako zaradi novih delovnih izkušenj kot tudi zaradi vseh drugih izkušenj, ki v veliki meri obogatijo življenje.

Pravijo, da so fotografije za prijatelje, trenutki s potovanj pa ostanejo večni spomin samo tvoji duši; zato potujte in se pridružite Erasmus+, če le imate možnost.

Jan Jurič, strojni tehnik (3. letnik)

GV SERVIS d.o.o., Reška cesta 21a, 1330 Kočevje

DELOVNI ČAS

8:00 - 16:00

KONTAKT SERVIS

041-532-666

podpora@vidrih.si

www.vidrih.si

Svetovanje pri nakupu nove opreme
Namestitve operacijskega sistema
Vzdrževanje programske in strojne opreme
Vzpostavitev domačega ali brezžičnega omrežja
Postavitev računalniškega omrežja na domu
Nastavitev in priklop omrežnih naprav
Namestitve gonilnikov
Odstranitev virusov, trojanskih konjev, spyware in adware
Čiščenje registra

OBNOVLJENI ORIGINALNI

TONERJI

kakovostno, cenovno ugodno, okolju prijazno

BPS Mikec Bastar, s.p., Pri Unionu 15, Kočevje

www.bps.si

mikec.bastar@siol.net

041 690 440

01 89 50 490

 INTERSOCKS

OUTLET

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

crocs™ & SOCKS

sreda, od 16h – 19h

petek, od 10h – 19h

Intersocks | Reška cesta 29, 1330 Kočevje

TŽ
U
I
-
N
A

ŽE 18 LET Z VAMI

Zdravilka z licenco Ministrstva za zdravje za:

- TUI-NA masažo
- Bownovo terapijo

Izvajam tudi:

- Manualno terapijo
- Access bars
- Access Consciousness telesne procese
- Kineziotaping
- Ročno in strojno limfno drenažo

NOVO - KRIOLIPOLIZA

PRESTIGE 360

Zmrzne maščobne celice
v podkožju, ki nato odmrejo
in se izločijo iz telesa.

Naročanje na:

031/455-585 Barbara

040/801-929 Danijela

www.zagar-sp.si

Čarobnost knjige

Projekt Čarobnost knjige smo na OŠ Ljuba Šercerja začeli izvajati aprila 2022, na svetovni dan knjige, z njim pa nadaljevali v septembru in oktobru letos. Projekt je bil namenjen spodbujanju branja in bralne pismenosti, razvijanju ustvarjalnosti, domišljije in razvijanju kritičnega mišljenja ter hkrati vključevanju staršev v dejavnosti šole. Poleg raznih aktivnosti spodbujanja branja smo se drugič priključili prostovoljnemu mednarodnemu projektu Noč knjige, s katerim obeležujemo svetovni dan knjige.

Učenci so v preteklih mesecih veliko brali, tako doma kot v šoli, obravnavali besedila in poustvarjali, organizirali pa smo tudi razna literarna srečanja v šolski knjižnici. Branje smo letos dodatno spodbujali z aplikacijo KOBİ, ki je bralcu prijazna, saj omogoča razne prilagoditve, knjižnica KOBİ pa vsebuje tudi veliko besedil.

Projekt smo zaključili v tednu otoka, natančneje 7. oktobra. Ta dan smo organizirali kulturni dan, ki se je za nekatere učence nadaljeval tudi v Čarobno noč knjige. Posvetili smo ga knjigam in bralni kulturi, saj smo brali pravljice in odlomke

Foto: Maša Luteršmit

iz romanov lokalnih, slovenskih in tujih avtorjev. Učenci nižjih razredov in učenci posebnega programa vzgoje in izobraževanja so brali pravljico o deklici Rozi, ki jo je napisala kočevska avtorica Laura Petan, nato pa so zgodbo na različne načine poustvarili. Laura Petan nas je tudi obiskala in nam pripravila literarno uro ter učencem prebrala odlomke iz pravljice Rozi. Učenci višjih razredov so brali odlomke iz mladinskih romanov in

z gostjo opravili tudi intervju.

Za učence od 6. do 9. razreda, ki so se prostovoljno prijavili na dogodek Noč knjige, se je popoldne nadaljevalo v družbi knjig. Čakal nas je pester urnik dejavnosti, ki se je zaključil ob 20. uri zvečer.

V Knjižnici Kočevje smo preživeli debelo uro, uživali smo v branju odlomka mladinskega romana, si ogledali mladinski oddelek in različne vrste ter oblike knjig. Preizkusili smo se tudi v iskanju

knjig v katalogu COBISS+. Sledila je aktivnost Na lovu za knjigobežnicami. Našli in obiskali smo skoraj vse v mestu in v nekatere tudi sami položili nekaj odpisanih knjig. Naredili smo nemalo korakov, preden smo končno našli še zadnjo knjigobežnico, ki stoji v Gaju. Tu smo se malo okrepčali in si nabrali novih moči za zadnjo aktivnost, ki je sledila. Na našem vrtu za šolo smo izvedli še literarni lov za zakladom. Učenci so bili zelo uspešni pri iskanju in reševanju ugank, zato so si prislužili sladko nagrado. Ogledali smo si tudi nove knjige, ki smo jih nakupili iz sredstev projekta, ter v telovadnici priredili manjšo zabavo. Malo pred 20. uro so starši že nestrpno čakali na svoje otroke.

V družbi knjig smo preživeli čudovit dan in zato Čarobno noč knjige z veseljem ponovimo v naslednjem šolskem letu. Iskreno se zahvaljujemo Občini Kočevje, ki je naš projekt sofinancirala. In naj končamo tole novičko z mislijo pisateljice J. K. Rowling: »Ko bereš dobro knjigo, se lahko zgodi nekaj zelo čarobnega.« In še kako se z njo strinjamo!

Maša Luteršmit

Podnebni tek Čas se izteka

Od 30. septembra do 6. novembra je potekal najdaljši mednarodni podnebni tek Čas se izTEKa (Running Out of Time – RooT 2022), ki so se mu v sredo, 19. oktobra, s simboličnim podnebnim tekom pridružili tudi učenci in zaposleni na OŠ Ob Rinži Kočevje.

Simbolični štafetni tek je bil organiziran v okviru programa Ekošola s skupnim ciljem: ukrepati za podnebje, proti podnebnim spremembam, za ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih virov. Podnebna štafeta palica je začela svojo pot v Glasgowu na Škotskem in prepotovala 7.767 km dolgo pot, skozi 18 držav, vse do Sharm El Sheikh v Egiptu ter s tem naznanila začetek Podnebne konference COP27. Potovala je noč in dan na okolju prijazen način, torej s tekom, kolesarjenjem in jadranjem.

Simbolično se je šolskemu podnebnemu dnevu pridružilo 752.393 učencev iz 2.129 šol iz 104 držav Evrope in drugih delov sveta. Na OŠ Ob Rinži Kočevje so učenci 7. razredov pri izbirnem predmetu likovno snovanje izdelali štafete palice iz trajnostnih materialov, ki so nosile sporočilo, kakšen svet si želijo. Na štafetnem podnebnem teku so sodelovali vsi učenci na

matični šoli in na obeh podružničnih šolah ter skupaj pretekli 5.533

Foto: Kennan Kris Patafta

metrov dolgo pot.

Štafeta mednarodnega podnebnega teka je prečkala morja, gorske verige, ledenike, puščave, vasi, mesta in prestolnice, med drugim tudi lokacije, ki so že ogrožene zaradi podnebnih sprememb. Za vse nas predstavlja navdih, da lahko premostimo vse prepreke in najdemo rešitve za vse probleme. Začnimo z malimi koraki, najprej začnimo spreminjati navade in delovati trajnostno v svojem domačem okolju, povezujemo se in uresničujemo podnebne ukrepe v lokalni skupnosti ter s tem prispevamo pomemben košček k ohranjanju naravnih procesov in biotske raznovrstnosti na globalni ravni.

Zavedamo se pomena izobraževanja, ki vključuje ljudi vseh starosti, z različnim predznanjem in veščinami. Predvsem je pomembno, da v pogovore o podnebnih spremembah vključimo mlade ter jih opolnomočimo, da postanejo ambasadorji, voditelji in graditelji prihodnosti, ki deluje trajnostno, se zavedajo pomena krožnega gospodarstva, premišljeno izbirajo in izvajajo ukrepe za ohranjanje narave, naravnih virov in zmanjšanje

vplivov na podnebne spremembe.

Pomembna so dejanja, ne le besede, zato vsako leto, tretji petek v novembru obeležimo tudi dan slovenske hrane in organiziramo Tradicionalni slovenski zajtrk, katerega glavni namen je ozaveščanje o pomenu lokalne samooskrbe, ohranjanju čebel, zmanjševanju ogljičnega odtisa na poti hrane od njive do krožnika ter zmanjševanju odpadne hrane.

Laura Javoršek

AKTUALNO!

Vas zanima občasna uporaba prostora za promocijo/ prodajo ali pa kar stalni najem poslovnega prostora v prenovljenem Tuš centru Kočevje?

Ne oklevajte,
kontaktirajte nas:
nepremicnine@tus.si

Počitnice ali učitnice, to je zdaj vprašanje

Ker smo v obdobju ocenjevanja, so nekateri učenci že zelo obremenjeni, saj po krompirjevih počitnicah sledijo novoletni prazniki, ko si družine rade doma oddahnemo, januarja pa je zaključek prvega ocenjevalnega obdobja. Veliko staršem se porajajo vprašanja, kako otroku privzgojiti učne navade. Pri sprotnem učenju je pomembna navada konstantnega učenja v urejenem prostoru, zato starši svojega otroka naučite in mu hkrati pomagajte zagotoviti dovolj svetel in tih prostor. Poskusite otroka navaditi, da dela svoje naloge ob istem času, kar mu bo pomagalo usvojiti vsakodnevni ritem, ki se prenaša na vsa učna leta učenca. Skozi celotno osnovnošolsko obdobje mora otrok brati, zato ga je treba motivirati z vsebinami, ki so mu všeč. Otroku je treba povedati, da se v šoli lahko ogromno

nauči, če je pri pouku sam aktiven. Znati mora poslušati, delati po navodilih učiteljice, pisati domače naloge ter doma sproti ponoviti obravnavano snov. Pomembno je tako znanje z razumevanjem kot tudi učenje na pamet, zato predvsem v nižjih razredih učitelji spodbujamo in zahtevamo, da učenci znajo pesmice na pamet, saj si tako urijo spomin.

Splošnega recepta, kako pomagati otroku do samostojnosti in odgovornosti pri učenju, ni. Vsak starš mora spremljati razvoj otroka, ga spodbujati, mu pomagati ... Skrajnost, da otroku vse narediš ti, češ da nimaš časa za razlago in pomoč, je samo medvedja usluga. Prav tako ni primerno, da otroka prepustiš samega, češ da če ga prepustiš samega v tem zahtevnem procesu, se bo na lastni koži naučil, kako preživeti.

Kot starš se moramo zavedati, da je vsak otrok unikat, h kateremu moramo pravilno pristopiti, in da je pot k samostojnosti dolgotrajen proces s padci in vzponi. Neredki so primeri, ko je učenec z leti dozorel in usvojil delovne navade v zadnji tretjini šolanja v osnovni šoli. Starši moramo sami najti tisto ravnesje pomoči in 'nepomoči', kar pa je v današnjem času izredno težko, ni pa nemogoče.

Dober začetek k samostojnosti je učenje, kako si vsakodnevno pripraviti šolsko torbo. Preden gre otrok spat, naj si jo pripravi. Na začetku jo pripravimo skupaj z njim, tako da si ogledamo urnik naslednjega dne, nato poiščemo zvezke in jih damo v torbo. Naslednji dan prepustimo otroku to rutino, mi samo opazujemo. Tretji dan prepustimo otroku, da jo čisto sam pripravi, mi

samo preverimo v njegovi prisotnosti, četrti dan ga spomnimo na to obveznost in v njegovi prisotnosti preverimo zvezke v torbi, peti dan povprašamo, ali je torba pripravljena za jutrišnji pouk, in jo v njegovi odsotnosti preverimo, saj bo to dalo otroku občutek zaupanja. Tudi ko vidimo, da je usvojil rutino, še kdaj pa kdaj preverimo.

Na podoben način lahko začnemo usvajati sprotne opraviljanje domačih nalog in učenje. Pomembna je sprotne in pravšnja količina prisotnosti staršev. Kot veste, imamo vedno možnost posvetovanja z učiteljem ali šolsko svetovalno delavko. Ne pozabimo, da je otrokovo učno odraščanje razvoj, ki se pri vsakem doseže z različnim pristopom. Starši ste v trikotniku pomemben del, zavedajte se tega!

Jasmina Arko

Zbornik šolskih spominov

Prebivalci kočevske občine 3. oktobra praznujemo občinski praznik. Ob tej priložnosti se spominjamo zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda, ki je potekalo v Kočevju od 1. do 4. oktobra 1943. S ponosom, da je ravno Kočevje kraj, kjer so bili postavljeni temelji slovenske državnosti, in ponosom, da v imenu šole nosimo spomin na ta pomembni dogodek, smo tudi letos v počastitev praznika na šoli izvedli dan dejavnosti in si ogledali proslavo z naslovom Tu, kjer se šolam.

Pri načrtovanju dejavnosti za učence od 6. do 9. razreda smo izhajali iz letošnjega tematskega leta,

ki je posvečeno 150-letnici srednjega šolstva na Kočevskem, zato smo tudi mi postavili v ospredje šolo in izobraževanje. Najprej smo si ogledali videoposnetek o zgodovini šolstva na Slovenskem, katerega glavni cilj je bil, da učenci spoznajo, da sta šola kot ustanova in položaj učencev v njej danes popolnoma drugačna kot nekoč. Izobrazba je vsem dostopna v enaki meri. Učitelji učencem stopamo naproti, jim prisluhnemo, smo prijazni ter dovzetni za njihove želje in potrebe. Večino časa so učenci sooblikovalci pouka, omogočeno jim je razvijanje učnih sposobnosti,

na voljo imajo različne možnosti pridobivanja znanja in številne pripomočke, ki jim lajšajo učenje. Za popestritev pouka so jim omogočeni številni krožki, ekskurzije, šola v naravi ... Tega privilegija naši predniki niso imeli.

V nadaljevanju dneva so se učenci preizkusili v ročnih spretnostih – šivanju drobižnice. Nekoč je bil namreč pouk ročnih del zelo pomemben. Učenci so pridobili mnogo koristnih znanj za vsakodnevno življenje, predvsem pa so se naučili marljivosti in vztrajnosti.

Iz želje po oživitvi in ohranitvi spomina na današnje šolske dni in

želje, da bi znanjem pustili pričevanja iz šolskega leta 2022/23, smo se lotili še glavne dejavnosti, in sicer pisanja pisem učencem, ki bodo OŠ Zbora odposlancev Kočevje obiskovali čez 200 let. Spomine, vtise in želje smo strnili in oblikovali Zbornik šolskih spominov, ki bo prihodnjim rodovom omogočil natančen vpogled v današnje dogajanje, nam pa služil kot opomnik in smerokaz za prihodnost.

Vabljeni k branju na našo spletno stran - <https://www.oszboraodposlancev.si/2022/10/13/zbornik-solskih-spominov/>

Katja Koleta

PRESKAR
OČESNI CENTER

OPERACIJA SIVE MRENE

NA NAPOTNICO
SEDAJ BREZ
ČAKALNE DOBE

Velja za napotnico z oznako hitro in zelo hitro.

Naročanje 07 33 24 144, okulist@preskar.si, www.preskar.si

"Pejmo se gledališče"

Z letošnjim šolskim letom je v Kulturnem centru Kočevje v sodelovanju z Društvom Gledališče Ane Monroe, FRU-FRU lutke in Društvo IMPRO začela delovati gledališka šola Pejmo se gledališče.

Na gledališki šoli Pejmo se gledališče so svoje znanje o nastopanju in različnih veščinah pretekli konec tedna prvič že izpopolnjevali strokovni pedagoški delavci lokalnih osnovnih šol OŠ Ob Rinži, OŠ Zbo-

ra odposlancev in OŠ Ljuba Šercerja, ki so mentorji dramskih skupin in krožkov, v naslednjih mesecih pa se jim bodo na šoli pridružili še njihovi učenci.

Gledališka šola bo izvedena na teme iz treh ključnih področij – modul impro, modul ulično gledališče in modul lutke, na katerih se bodo udeleženci urili v vživljanju v različne vloge in čustva, o zavedanju in uporabi telesa kot sredstva komuni-

Foto: arhiv KCK

kacije, o krepitvi gibalnih veščin ter gibanju po prostoru, izdelavi lutk in scenografije, izboljšanju koncentracije ter krepljenju individualnih in socialnih veščin.

Vse znanje, ki ga bodo učitelji in učenci kočevskih osnovnih šol prejeli, bodo v sklopu zaključne produkcije na odru Kulturnega centra Kočevje predstavili širšemu občinstvu ob koncu šolskega leta 2022/23.

Nadija Kolmanič

Zdajšnjina

Živka Komac je po dveh letih izdala novo, sedmo pesniško zbirko z naslovom Zdajšnjina. Pesmi iz nove zbirke so nastajale v koronskem času, kar odseva tudi tematika stihov. Poleg pogostih tem, ki se jih loteva pesnica, kot so družinske vezi in prijateljstvo, se pesmi vse bolj dotikajo perečih družbenih problemov, med njimi najdemo tudi refleksije o smrti in minljivosti.

"Pišem o življenjskih zadevah in pesmim dodajam družbeno kritično noto, saj postaja trenutni čas vse

bolj obupen, zato tudi tak naslov," pravi Živka Komac. "Če se bo svet spremenil in če bomo postali kaj boljši, bodo potem pesmi svetlejšje."

Levji delež za izdajo zbirke je bil namenjen iz županovega sklada, k izdaji sta prispevali še Združenje borcev za vrednote NOB Kočevje ter Društvo upokojencev Kočevje. To sta tudi organizaciji, s katerima Živka Komac redno sodeluje.

"Delamo z roko v roki, s svojimi nastopi se trudim oddolžiti pri kulturnih programih, ki jih izvajajo

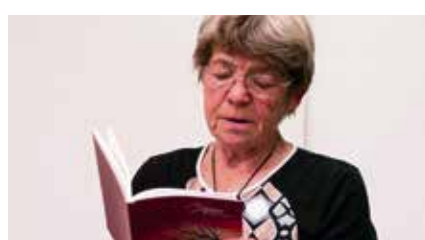

Foto: Irena Živković Milosavljević

Zveza borcev, društvo upokojencev ali Občina Kočevje.«

"Čas, ki ga živimo, je shrljiv," opomni Živka Komac. Zdajšnjina odseva pesnično življenje in odnos do dogodkov v preteklih dveh letih. Poleg nenehnega rožljanja

z orožjem nad nami visi nevarnost jedrskega spopada, podnebne spremembe ter vse več sovražnega govora. Kljub vsemu pesmi še rišejo svetle točke življenja, družino in prijateljstva.

Naslovnico zbirke je naslikala njena vnukinja Kim Ameršek, prva bralca, ki sta ji pomagala pri literarnem pregledu, sta bila Filip Sporčič ter Anka Toič. Avtorica pravi, da pesmi še vedno nastajajo, a naslednja pesniška trenutno ni načrtovana.

Ž. N.

Prenovljeni

tuš

center Kočevje

vabi na

VIKEND

MEGA

POPUSTOV

25. in 26. 11. 2022

Gozdovi za prihodnost

Slovenija je bogata z gozdovi. Kar 58 % površine predstavlja gozd. Poleg lesa, čiste vode in zraka, prostora za rekreacijo in nabiranja gozdnih plodov so gozdovi vse bolj pomembni tudi zaradi blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe. Človeške dejavnosti, kot so promet, kurjenje fosilnih goriv in industrija, povečujejo delež toplogrednih plinov v ozračju. Koncentracija najpomembnejšega toplogrednega plina CO₂ se je od leta 1750 povečala za približno 40 %, povprečna globalna temperatura na zemeljskem površju pa se je v primerjavi z obdobjem pred industrijsko revolucijo zvišala za približno 1,0 °C. Ogrevanje naj bi se še stopnjevalo in med letoma 2030 in 2050 doseglo raven 1,5 °C.

Podnebne spremembe pomembno vplivajo na gozdove. Zaradi pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov se v gozdovih pojavlja vse več primerov požarov, vetrolomov, snegolomov, težav z boleznimi in napadov škodljivcev. Vsi ti pojavi imajo negativen vpliv na zdravje gozda in redno oskrbo lesne industrije ter preostalega prebivalstva z lesom. Les je ob teh pojavih

Foto: arhiv Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje

pogosto zelo, včasih tudi popolnoma razvrednoten. Podnebne spremembe vplivajo na gozdove, a tudi gozdovi vplivajo na potek podnebnih sprememb, delujejo kot ponor in skladišče ogljika. To pomeni, da se ogljik, prisoten v zraku, med rastjo dreves veže v les, liste, iglice, korenine in nazadnje v gozdna tla ter nato tam ostane

dolgo. Tako gozdovi pripomorejo k zmanjševanju ravni CO₂ v ozračju, kar ugodno vpliva na blaženje podnebnih sprememb. So eni izmed največjih kopenskih ponorov in skladišč atmosferskega ogljika. Sprejmejo približno 9 % slovenskih letnih izpustov toplogrednih plinov.

V Sloveniji obstaja dolga tradicija sonaravnega in trajnostnega

gospodarjenja z gozdovi, vseeno pa še ni tako prilagojeno, da bi lahko kar najbolje izkoristili potencial gozdov za blaženje podnebnih sprememb. Novembra 2020 je Zavod za gozdove Slovenije začel izvajati projekt Gozdovi za prihodnost. Projekt se izvaja v sodelovanju z oddelkom za gozdarstvo na Biotehniški fakulteti. Cilj projekta je povečanje ponorov ogljika v gozdovih. To si želimo doseči s prilagoditvijo trenutnega gospodarjenja z gozdovi. S tem namenom smo po Sloveniji organizirali več sestankov, na katerih so sodelovali tako gozdarski strokovnjaki kot lastniki gozdov. Predstavili smo jim načine ukrepanja v gozdovih, s katerimi lahko pripomorejo k povečanju ponorov ogljika. Prav tako smo pripravili več dokumentov, v katerih je problematika natančno predstavljena. Javno so dostopni na internetni strani Zavoda za gozdove. Tako se lahko vsi zainteresirani poglobljeje spoznajo s podnebnimi spremembami, z vplivi gozda in gozdarstva nanje in načini, kako lahko sami pripomorejo k zmanjševanju njihovih posledic.

Andrej Vertelj

Kandidatna lista Socialnih demokratov za občinski svet

1 PETER JEŠELNIK	13 ANTON VOVKO
2 VESNA LISAC	14 MARUŠA JEVŠINEK
3 JOŽE KURE	15 VEHID GAZIBARA
4 NINA PALČIČ	16 BRANKA TERČON
5 ALEŠ STEKIČ	17 DARKO TERČON
6 VANJA AMBROŽIČ	18 DRAGICA LEGVART
7 VLADIMIR KOMLJENOVIC	19 BOGDAN LAMPRET
8 KATJA TOMIČ PINTAR	20 ANDREJA CRNKOVIC
9 EMIR KUDUZOVIC	21 IVO VUK
10 MARJETA OREL	22 MARIJA IVIČ
11 ROBERT PAJNIC	23 TANJA PRŠLE MEDVED
12 SONJA GAŠPARAC	24 PREDRAG BAKOVIC

Za župana
PETER JEŠELNIK
Poslušaj. Ukrepi. Rešuje.

3

1. Prepoznavanje potreb: **Dostop do zdravnika za vse starostne skupine, tudi tiste najmlajše.**
2. Solidarnost in zaupanje: **Varnost in dobro počutje občanov in občanov.**
3. Izboljšanje prometne logistike: **Takojšnje odprtje ceste v centru mesta Kočevja v obe smeri do izgradnje obvoznice.**
4. Izkoriščanje potencialov za razvoj: **Kočevski les za omilitev energetske krize.**
5. Aktivno sodelovanje: **Aktivna udeležba in vloga mladih v lokalni skupnosti.**

Vabilo na zaključno prireditev

Socialni demokrati vas vabimo na osrednjo prireditev, ki bo v petek, 18. novembra ob 17. uri, na prireditvenem prostoru pri srednji šoli v Kočevju. Zabavala nas bosta Rok Ferengja in Blaž Črničev iz skupine Rok 'n' Band. Z nami bo tudi harmonikar Grega Kuzma s svojimi glasbenimi prijatelji. Ob prijetnem vzdušju, toplim kostanjem in sladkih palačinkah boste lahko pokramljali z našim kandidatom za župana, Petrom Ješelnikom ter s predstavniki liste SD. Vabljeni v čim večjem številu, vabljeni pa tudi vaši sorodniki, prijatelji in znanci. Prireditev bo v vsakem vremenu.

In memoriam: Vinko Beznik (1956–2022)

Morda se sliši obrabljeno, a množica ljudi, ki se je 4. novembra zgrnila na pokopališče v Stari Cerkvi, verjetno najbolje pove, kaj jim je pomenil Vinko Beznik. Številni so bili kolegi, prijatelji in znanci, mnogi sopotniki v težkih časih, nemalo pa je bilo tudi takšnih, ki so se mu prišli zgolj zahvalit za vse, kar je naredil za domovino. Brez njega in nekaterih posameznikov, ki so bili v usodnih trenutkih sposobni videti dlje in odločno odreagirati na poskuse zatrtja slovenskih demokratičnih teženj, bi se namreč naša zgodovina po letu 1990 nedvomno pisala precej drugače, kot se je. Nemara tudi precej bolj krvavo. In tega nikakor ne bi smeli pozabiti.

Beznik je bil po rodu iz Lokev nad Novo Gorico, kjer se je rodil 15. julija 1956. Po otroških letih, ki jih je večinoma preživel pri starih starših v Postojni, se je edinec gostinskega para – oče je kot kuhar nekaj časa delal celo na ladji Galeb – vpisal v policijsko kadetnico v Tacnu. Šolo je končal z odliko, zato je izobraževanje nadaljeval na diverzantski smeri vojaške akademije v Beogradu, zatem pa še na takrat slovečem tečaju v centru za obveščevalno in protiobveščevalno dejavnost v Pančevu.

Leta 1978 je kot inšpektor pri komaj 22 letih postal dotlej najmlajši inštruktor centra za usposabljanje posebnih enot milice na Jasnici pri Kočevju. Ob požrtvovalnem delu z miličniki in pripadniki teritorialne obrambe si je pridobil znanja, ki jih je pozneje uporabljal za zaščito ljudi in premoženja, pred tremi desetletji pa tudi za obrambo Slovenije. Prenekateri tečajnik si ga je zapomnil kot zahtevnega mentorja, ki pa je zaradi svoje človeške topli-

Foto: Družinski arhiv Beznikovih

ne hkrati užival izjemen ugled.

Na Kočevskem je Beznik spoznal tudi ženo Anko, s katero sta postala starša dveh hčerk. Nanju je bil neizmerno ponosen. Domovanje si je ustvaril v Novih Ložinah, sovaščani pa pravijo, da bi si težko predstavljali boljšega sosedo in prijatelja, kot je bil.

Seveda Beznikove življenjske poti ni možno niti približno povzeti, če se ne bi vrnili k njegovi vlogi pri nastajanju države. Splošno znano je, da sta s Tonetom Krkovičem in sodelavci po maju 1990 spletla mrežo Manevrske strukture narodne zaščite (MSNZ), ki je omogočila, da smo leto zatem obranili domovino. Prevečkrat pa se pozablja, da je bil kot poveljnik Specialne enote Policije na številnih prizoriščih, od Toškega čela do Mokronoga, dejaven tudi med agresijo na Slovenijo in pozneje, denimo spomladi 1993, ko je na Fernetičih neki državljani BiH v svoji stiski grozil s samorazstrelitvijo. Pri tem se Beznik ni obotavljal tvegati lastnega življenja.

Žal mu država dobrega ni znala

vselej povrniti. Sredi devetdesetih let je bil po t. i. celovški aferi – šlo je za vpletenost posameznikov iz njegove enote v rop na avstrijskem Koroškem – upokojen, kar ga je človeško zelo prizadelo. Vendar se kot profesionallec nad krivicami ni pritoževal in večkrat dejal, da bi svoja dejanja v korist domovine bil

pripravljen vsak hip ponoviti. Ker ni hlastal po pozornosti, se je sicer oglašal le redko, na primer, ko je država iz stanovanj želela izseliti upokojene policiste, ki so se bojevali za samostojno Slovenijo. Prav tako je ostro nasprotoval poskusom razvrednotenja MSNZ.

V zadnjih letih se je spopadal s hudo boleznijo. Kljub temu pa je 1. novembra, dan spomina na mrtve, slovo prišlo nepričakovano. Ko je odšel, je nad Kočevsko sijalo sonce. Tri dni zatem je bila ob poslavljanju od nosilca srebrnega častnega znaka svobode Republike Slovenije država ovita v oblake. Simbolika? Morda, čeprav naključna. Ni pa naključje, da se je na Beznikovem pogrebu poleg sedanjega predsednika države in resorne ministrice po dolgem času zbral tako rekoč ves osamosvojitveni slovenski politični vrh. Žalostno le, da jih je do tega morala pripraviti Vinkova smrt.

Mihael Petrovič ml.

Sitomat

Velika izbira promocijskega tekstila
Kakovostno vezenje in tisk po vaši izbiri
Tisk na skodelice po vaših željah.
Štampiljke v različnih velikostih, oblikah in barvah.

Več informacij na 041 639 088 ali
www.sitomat.si

SITOMAT d.o.o., Breg pri Kočevju 9, 1332 Stara Cerkev

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA OBČIN KOČEVJE, KOSTEL IN OSILNICA - INŠPEKTORAT IN REDARSTVO

UREJANJE RAZRASLE VEGETACIJE OB OBČINSKIH CESTAH

Da bi zagotovili čim večjo varnost udeležencev v prometu, želimo vse občane opozoriti na obvezno obrezovanje in vzdrževanje živih mej, grmičevja, dreves in preostale vegetacije na površinah ob cesti tako, da sta zagotovljena preglednost ceste in prost profil ter da je vidna in dostopna prometna signalizacija. Prav tako je treba obrezati vegetacijo ob pločnikih, saj ta velikokrat zaradi razraščeni ovira varnost pešcev in drugih udeležencev v prometu.

Pri rednih terenskih ogledih ponovno opazimo, da so žive meje ob cestah, pločnikih in drugih prometnih površinah razraščene in previsoke.

Ugotavljamo tudi, da je treba nekatere lastnike zemljišč vsako leto ponovno opozarjati, da je treba vegetacijo ustrezno obrezati.

- Razrasla vegetacija mora biti porezovano tako, da morajo biti drevesa, ki rastejo ob omenjenih cestah, obrezana na način, da je prosta višina nad cesto najmanj 4,5 metra. Če je ob cesti pločnik, je treba zagotoviti porez vegetacije nad pločnikom, da je zagotovljena minimalna višina 2,5 metra, ki se meri od najvišje točke pločnika;
- zaradi preglednosti višina žive meje ne sme presegati višine 75 cm od nivoja vozišča;
- mora biti po širini grmičevje ali drevje obrezano najmanj do zunanega roba bankine.

Vse te obveznosti lastnikov parcel glede preglednosti je opredelil tudi zakonodajalec v 98. členu Zakona o cestah: "V območju nivojskega križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršnekoli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali priključka."

Opozarjamo, da je treba za vegetacijo skrbeti skozi vse leto in tako zagotavljati minimalno polje preglednosti.

Razrasla vegetacija bo v zimskem času še bolj nevarna za udeležence v cestnem prometu, saj se bo na njej zadrževal sneg in bo tako zaradi obtežitve še bolj po-vešana na cesto ali pločnik.

Takšna ovira bo onemogočila izvajanje zimske službe (pluženje in posipavanje), ker se bo oviram treba z vozili izogibati in bodo tako lahko posamezni odseki cest ostali zasneženi, česar pa si nihče od nas ne želi. Zato je pomembno, da razrasle veje vegetacije čim prej porežete, še preden vas na to opozorimo mi.

Janko Kalinič

Avtohiša Vrtin
Kočevje 21
8340 Črnomelj

- +386 (0)7 35 66 101
- info@vrtin.si
- 041 782 167 Matic

NA ZALOGI PREKO 50 RABLJENIH VOZIL Z GARANCIJO

PRODAJA IN SERVISIRANJE VOZIL

KAROSERIJSKA POPRAVILA

SERVISIRANJE VSEH ZNAMK VOZIL

QUICK CHECK CENITVE POŠKODOVANIH VOZIL

UVOZ VOZIL PO NAROČILU

ZA VAS POSKRBI MATIC OBRATOVIČ, KI VAŠE VOZILO
ODPELJE IN PRIPELJE BREZ DOPLAČILA

RENAULT CLIO

zajamčena cena

že za
129 € /mesec*

5 let podaljšanega jamstva**
bon za zimske pnevmatike

Zajamčena cena velja za vozila iz zaloge, dobavljena do 31.12.2022. *Mesečni obrok velja za model Renault Clio equilibre TCe 90 in priporočeno maloprodajno začetno ceno 15.690 €, ki že vsebuje redni popust v višini 300 € in DDV. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 4.062,54 € je narejen na dan 20. 9. 2022 in za dobo odplačila 48 mesecev ter upošteva variabilno obrestno mero, ki znaša: 6-mesečni EURIBOR + 4,49 % in polov v višini 4.410,06 €. EOM je 7,04 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditotjemalec vrne kredit v 48 mesečnih obrokih v višini 129 € in z zadnjim povzanim obrokom v višini 7.217,40 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati kreditotjemalec, brez vsotnega vplačanega pologa, znaša 13.786,54 €, od tega znašata zavarovalna premija 151,54 € in strošek odobritve kredita 225,60 €. Višina obresti in s tem tudi mesečni obrok se lahko spremeni, če se spremeni EURIBOR. Vrednost 6-mesečnega EURIBOR-ja se ugotavlja v mesecu januarju in mesecu juliju. Upošteva se vrednost 6-mesečnega EURIBOR-ja, veljavnega na zadnji delovni dan v mesecu pred mesecem januarjem in mesecem julijem, ki ga objavlja Euribor rates na spletni strani www.euribor-rates.eu. Fleksi akcija je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupec lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionarju, ki mu je pridal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Ponudba velja ob nakupu z Renault Financial Services. **Ob nakupu avtomobila z Renault Financial Services kupec prejme obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 299 € v prvem letu in bon za 50 € v drugem letu ter brezplačno podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej). Ne glede na obliko financiranja, kupec ob nakupu vozila prejme bon za zimske pnevmatike v vrednosti 200 €. Poraba pri mešanem ciklu: 4,1-7,8 l/100 km. Emisije CO₂: 95-122 g/km. Emisijska stopnja: EURO6dFULL. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

renault.si

AVTOHIŠA VRTIN D.O.O. Kočevje 21, 8340 Črnomelj
tel: 07 35 66 101, mob: 040 454 020

**SAMO 39 KM
IZ KOČEVJA**

Jurčkova juha s krompirjem

RECEPT

Potrebuje

- 500 g jurčkov
- 2 žlici olja
- 1 čebulo
- 3 stroke česna
- 3 lovorjeve liste
- 400 g krompirja
- 200 g korenčka
- majaron
- peteršilj
- 1,5 l jušne osnove
- sol
- poper

Čebulo in česen sesekljamo ter ju na olju hitro popražimo. Jurčke očistimo in operemo (lahko uporabimo tudi zmrznjene). Na praženju čebulo dodamo jurčke ter pražimo toliko časa, da izpari vsa tekočina iz gob. Olupimo krompir in korenček ter oboje narežemo na približno enake kose, dodamo praženim gobam ter skupaj pražimo še približno pet minut. Vse skupaj zalijemo z jušno osnovo (lahko tudi z vodo) in kuhamo približno eno uro na nizki temperaturi. Dodamo sol, poper, majaron in peteršilj ter odstavimo s kuhalne površine. Juhi na krožniku lahko dodamo žličko kisle smetane.

Recept je pripravila Bojana Klepac

19. - 27. november 2022
Evropski teden zmanjševanja odpadkov

Evropski teden zmanjševanja odpadkov
TRAJNOSTNI TEKSTIL
Tekstilni odpadki so iz mode!

KOTIČEK KOMUNALE KOČEVJE

Skupaj z Občino Kočevje smo v sklopu projekta LAS iz Evropskega kmetijskega sklada pridobili sredstva za postavitve 37 oljnih zbiralnikov.

Vse oljne zbiralnike lahko najdete na zemljevidu ekoloških otokov na naši spletni strani <https://odpadki.komunala-kocevje.si/ekoloski-otoki>

Jedilno olje precedimo in prelijemo v stekleno ali plastično embalažo.

Olje zlijemo v oljni zbiralnik in embalažo ponovno uporabimo!

V OLNJI ZBIRALNIK **SODI**:
ODPADNO RASTLINSKO
JEDILNO OLJE!

V LETOŠNJEM
LETU JE BIL
V ULIČNIH
ZBIRALNIH
ZBRANIH
SKORAJ 3,5 M³
ODPADNEGA
OLJA.

V OLNJI ZBIRALNIK
NE SODI:
MOTORNO OLJE
SINTETIČNO OLJE
TRDE MAŠČOBE
DROBTINE
OCVIRKI
OSTANKI MESA ALI
ZELENJAVE

PODATKOV S
POTRDLA SE
NE SKENIRA

V MOBILNI BANKI POSKENIRATE
QR KODO NA PLAČILNEM NALOGU.

Pri plačevanju položnic v mobilni banki pazite, da poskenirate QR kodo in ne potrdila oziroma "talončka". Če skenirate skrajno levi del položnice, se lahko podatek o namenu oziroma sklicu plačila ne prenese.

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Muca Copatarica v Kočevju

Pred Knjižnico Kočevje smo v petek, 28. novembra, razgrnili grafit muce Copatarice. S tem dogodkom in številnimi drugimi, ki skozi vse leto potekajo v Knjižnici Kočevje, obeležujemo 100. obletnico rojstva Ele Peroci.

Krajši kulturni program so popestrili tudi otroci iz Osnovne šole Zbora odposlancev in Vrtca Kočevje.

Pravljčna junakinja muca Copatarica simbolično stopi iz knjige in s svojo podobo in besedo nagovarja mimoidoče. S pomočjo vse bolj priljubljene ulične umetnosti poskušamo v knjižnici opozoriti na pomen tako avtorice kot tudi branja in pisane besede. Ulična umetnost vpliva na zaznavo okolja in udomačuje mesto, ga dela pravljčnega. Grafitov niso samo pred knjižnico, ampak tudi v mestu, povsod tam, kjer so manjši in večji otroci.

Ela Peroci je ena izmed slovenskih najpomembnejših otroških pisateljic. Uvedla je tako imenovano mestno pravljico, kjer se prepletata resničnost in fantazija. Njene pravljice otroke navdajajo z optimizmom in samozavestjo. Zase je sama dejala, da ne piše za otroke, ampak otrokom, in se na ta način z njimi pogovarja.

S svojimi pravljicami je obogatila otroštvo številnim generacijam. Le kdo od nas ne pozna muce Copatarice? Moj dežnik je lahko balon? Hišice iz kock ... Njene pravljice so prevedene v številne tuje jezike, zanje je prejela vrsto domačih in mednarodnih nagrad. Napisala pa je tudi dve pesniški zbirki za odrasle.

S svojimi številnimi talenti, bila je namreč tudi glasbenica in ilustratorka, se je dotaknila prav vsakega okolja, v katerem je živela. Kočevci smo veseli, da je del svojega življenja preživela v našem kraju. Naša domača ustvarjalca Roman Batis in Drago Vidmar sta spretno upodobila simpatično kosmato junakinjo muco Copatarico in odlomke iz pravljice.

Na oddelku za otroke in mladino je te dni na ogled tudi razstava knjig Ele Peroci, oddelek pa krasijo likovni izdelki otrok, ki upodabljajo pravljico o mucu Copatarici.

Kdo ve, morda muca Copatarica še danes prebiva v hiški v kočevskem gozdu, saj je v svoji jesenski izdaji eden najlepših in najbolj pravljčnih na svetu.

Cirila Pekica

Foto: Arhiv Knjižnice Kočevje

Kočevska je časopis Občine Kočevje, vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1955 • Kočevska, št. 82, november 2022 • Naklada 6500 izvodov • Gospodinjstva na območju občine Kočevje jo prejmejo brezplačno • Izdajatelj: Občina Kočevje, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje / zanj župan dr. Vladimir Prebilič • Odgovorni urednik: Žarko Nanjara • Oblikovna zasnova, prelom in priprava za tisk: WooCHE, oblikovanje, Marko Vovk, s. p. • Lektorica: Saša Erjavec Kobe • **Kontakt: info@kocevski.si • Časopis Kočevska, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje** • Trženje: Matej Kosten, 040-652-837, matej.kosten@kocevski.si • Tisk: Tiskara Zagreb d. o. o., Radnička cesta 210, 10 000 Zagreb • Ponatis celote ali posameznih delov in njihova uporaba v drugih medijih je dovoljena le s predhodnim pisnim dovoljenjem izdajatelja. Uredništvo si pridržuje pravico sprejeti v objavo ali zavrniti poslano gradivo v skladu s svojo uredniško politiko. Pridržujemo si tudi pravico spreminjanja naslova ter krajšanja člankov. Kadar gre pri naštetem za večje spremembe, se bomo skušali posvetovati z avtorjem, vendar je končna odločitev naša. ISSN številka tiskane izdaje: 2591-0744; ISSN številka spletne izdaje: 2591-07a52

KNJIŽNICA KOČEVJE PRIPOROČA

Barbara Hanuš

Od sedem do sedemindeset

Hart, 2022

Tako kot vrsta človeških zgodb iz pisateljčine prve zbirke Kavni krog se tudi zgodbe, ki nam jih Barbara Hanuš postreže v svoji drugi zbirki Od sedem do sedemindeset, dogajajo v malem obmorskem mestu. Srečamo se z že znanimi junaki, ki živijo v domu za starostnike, pridružijo pa se jim še novi – brata Jan in Lan, rejnica Maja, nona Ida in nono Nino ... Pisana paleta likov s svojimi življenjskimi zgodbami, trpkimi in sladkimi izkušnjami, saj nikomur od njih življenje ni prizanašalo. Avtorica niza zgodbe, ki opisujejo življenjske preizkušnje. Te so lahko ovire, ob katere se spotaknemo, ali pa v medsebojni podpori, povezanosti in spoznanjih, ki vlivajo upanje in nas polnijo z življenjsko modrostjo in duhovitostjo, najdemo moč in pravo pot.

Charles Martin

Skrbnik besedil

Meander, 2022

Roman Skrbnik besedil Charlesa Martina je nadaljevanje zgodbe o trgovanju z ljudmi pod naslovom Čuvaj voda, zgodbe o Murphyju Shepherdu, iskalcu ugrabljenih, čigar življenjsko poslanstvo je pomagati pogrešanim in zapeljanim mladostnikom. Kakor pravi pregovor, da zlo nikoli ne počiva, tako se tudi njihove zgodbe ne končajo srečno že takrat, ko jih rešijo. Vsi ti rešeni se borijo s svojimi demoni, spopadajo se z odvisnostjo in različnimi strahovi in posledicami ugrabitev, preden so sposobni začeti znova. Murphy jim tudi takrat stoji ob strani, ponuja jim življenje v skupnosti, v Varnem mestu, mirnem okolju za okrevanje. A zlo je tu, blizu, že tako varno mesto dosežejo kremplji ugrabiteljev, sovražnikov, željnih maščevanja, ki se v pričujočem romanu usmerijo na osebe, ki so Murphyju blizu. Neizmerna želja, da reši svojo soprogo, hčerko in njeni dve prijateljici, ga vodi v boj do zadnjega diha ...

Vicki Myron, Bret Witter

Dewey: maček iz mestne knjižnice

Modrijan, 2010

Pravijo, da živali popestrijo naš vsakdan, omilijo osamljenost in bolečino lastnikov, razveselijo in ogrejejo srca ljudi. Eden od takih je tudi maček Dewey, ki se je nekega zelo mrzlega jutra znašel v nabiralniku za knjige mestne knjižnice. Prisrčen muček, ki je sprožil pravi šok najditeljic: »Od kod pa se je vzel?« »Kako pa je zašel v nabiralnik?« »Nekdo ga je moral vreči noter.« »Grozno.« »Mogoče ga je hotel rešiti. Pred mrazom.« »Tako majhen je še.« »Kako je lep!« »Ojoj, srce se mi trga.« Nato pa je kmalu osvojil srca knjižničark in obiskovalcev. Oranžen muc je postal maskota knjižnice in vzrok za povečan obisk bralcev. Vedno je zjutraj pričakal direktorico knjižnice, zaposlene, pozdravil vsakega obiskovalca, otroci pa so ga, seveda, imeli zelo radi. Zgodba je resnična, muček iz predala za vračilo knjig je postal najslavnejši ameriški maček. Ob njegovi smrti leta 2006 je žalovala vsa Amerika.

Mateja Gomboc

Sposojena babica Štefi

Miš, 2022

Mateja Gomboc, dobitnica letošnje desetnice, ki jo je prejela za roman Balada o drevesu, ima za nas nov mladinski roman, ki nosi naslov Sposojena babica Štefi. To je zgodba o Uli, Janu in Luki. Njihovi starši morajo na neodložljivo poslovno potovanje, vsi, ki običajno priskočijo na pomoč pri varstvu, pa so tudi zasedeni. Na srečo se pojavi rešitev – Štefi, nekdanja tabornica in učiteljica, zabavna gospa, polna presenečanj. »Vse zna, vse naredi! Energije pa ima za pet ljudi hkrati!« Takoj, ko prispe na dom Hrastarjevih, prepove uporabo mobilnih in računalniških igrice, jih pa iz dneva v dan preseneča z zanimivimi zadržitvami in dogodivščinami: plezanje po drevesih, večer, poln smeha z igro Activity, pospravljanje vrta, obrezovanje žive meje, potem pa piknik na sveže pokošeni travi, taborjenje ... Sposojena babica Štefi je smešna, nagajiva in zabavna knjiga, je pa tudi zgodba, ki obrne zrcalo sodobnemu svetu, je zgodba o družinah, ki ne-nehno hitijo in so v stalnem stresu in bi otroci velikokrat potrebovali gospo Štefi in njene nevsakdanje in zabavne igrice.

Utrinek

"Treba je mnogo preprostih besed, kakor: kruh, ljubezen, dobrot, da ne bi slepi v temi na križpotjih zašli s pravega pota."

(Tone Pavček)

Veseloigra

Ker se mu je pokvaril avto, se je trgovski potnik odločil, da na poslovno pot krene z vlakom. Vagon je bil skoraj prazen, a ko je že mislil, da bo večurno pot preživel sam v kabini, skozi vrata utrujeno prisopiha starejši mož. "Dober dan, je pa vroče danes!" pravi starec in mu sede nasproti.

"Dober dan. Res je, ja," pravi možki in upa, da se pot ne bo razvila v neprijetno kramljanje o vremenu. "Oh, kako sem pa žejen danes," pravi starec. Možki ga poskuša ignorirati ter iz aktovke potegne časopis, da bi se zamotil, a starec ne preneha: "Resnično sem žejen," doda vsakih nekaj minut.

Ko že kaže, da pritoževanja ne bo kaj kmalu konec, trgovec seže v aktovko, kjer si je poleg vestno zloženih dokumentov, ki jih potrebuje, skrbno pripravil tudi nekaj malenkosti za na pot, med njimi plastenko z vodo. "Izvolite gospod, odžejajte se!" pravi in starcu ponudi plastenko v upanju, da bo vendarle prenehal s tarnanjem. "Najlepša hvala, mladi mož," pravi starec in na dušek spije vodo.

Moški se spet vrne k svojemu časopisu, ko njegov sopotnik čez nekaj minut zasopiha in pravi: "Oh, kako sem bil žejen!"

Zanimivosti

Le tri žuželke so prejele najvišjo vrednost na Schmidtovi lestvici najhujših žuželčjih pikov. Justin O. Schmidt, ameriški entomolog in preučevalec žuželčjih strupov, je lestvico zasnoval leta 1983 in ji dodelil pet vrednosti, pike žuželk pa je opisal precej domiselno. Z 0 so ocenjeni piki žuželk, ki so za človeka popolnoma neboleči, enico so si prislužile predvsem mravlje in majhne žuželke, pri katerih bolečina po piku traja le nekaj minut.

Navadno čebelo in njej podobne žuželke najdemo na stopnji 2, mednje je uvrstil tudi pik afriške mravlje, ki ga je opisal kot "izčrpavajoča bolečina migrene na konici prsta". Na 3. stopnji najdemo predvsem eksotične ose, mednje je uvrstil tudi nekatere mravlje, npr. ameriško mravljo Maricopa, katere pik je podoben "osemurnemu vrtanju v palec".

Najvišjo stopnjo je najprej dodelil le eni žuželki, južnoameriški mravlji Paraponera clavata, katere pik je opisal kot "hojo po žerjavici z desetcentimetrskim žeblijem v peti". Na najvišje mesto je pozneje uvrstil še popotno oso iz Srednje Amerike ter papirno oso iz tropskih gozdov Amerike. "Mučenje," je opisal njen pik. "Priklenjen si v središče aktivnega vulkana. Zakaj sem sploh začel to lestvico?" ter doda, da je bolečina trajala dve uri.

Foto: WikimediaCommons

Skok čez plot

Mogoče najbolj osamljen svetilnik na svetu, Thridrangaviti, čepi na vrhu 30-metrške čeri, oddaljene 7,2 kilometra od jugozahodne obale Islandije. Danes je dostop do njega mogoč s helikopterjem, a je bila gradnja osamljenega svetilnika izredno zahtevna. Zgradili so ga med drugo svetovno vojno, za delo so najeli alpiniste, ki so morali v mrzlem severnem vremenu vsak kamen skrbno prenesti na vrh ter paziti, da jim valovi ne bi razbili ladje ob čerih. Svetilnik, ki je le majhna, sedem metrov visoka bela hišica z rdečo streho, je ponoči viden z razdalje 17 kilometrov.

Foto: WikimediaCommons

KOLENDAR DOGODKOV

Knjižnica Kočevje	POTopis: popotniško zorenje Viljema Gogale	17. 11. 2022 ob 18:00	Knjižnica Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Vodstvo po razstavi 150 let Gimnazije Kočevje. 1872–2022	23. 11. 2022 ob 18:00	Pokrajinski muzej Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Odprtje razstave Zdenko Huzjan	2. 12. 2022 ob 18:00	Likovni salon Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Ta veseli dan kulture - dan odprtih vrat	3. 12. 2022 od 10:00 do 18:00	Pokrajinski muzej Kočevje
Lesart d.o.o. in Pokrajinski muzej Kočevje	Predstavitev kratkega filma Peter Klepec	3. 12. 2022 ob 17:00	Pokrajinski muzej Kočevje
Vrtec Kočevje	Ustvarjalne delavnice za otroke, ki ne obiskujejo vrtca	6. 12. 2022 od 17:00 do 18:00	Enota Ostržek
Pokrajinski muzej Kočevje	Vodstvo po razstavi 150 let Gimnazije Kočevje. 1872–2022	7. 12. 2022 ob 18:00	Pokrajinski muzej Kočevje
Vrtec Kočevje	Ustvarjalne delavnice za otroke, ki ne obiskujejo vrtca	8. 12. 2022 od 17:00 do 18:00	Enota Ostržek
Društvo upokojencev Kočevje	Slavnostni koncert ob 10-letnici zbora Društva upokojencev Kočevje	12. 12. 2022 ob 19:00	Kulturni center Kočevje
Pokrajinski muzej Kočevje	Predstavitev zbornika življenjskih zgodb iz Kostela	16. 12. 2022 ob 18:00	Pokrajinski muzej Kočevje
Plesni klub Jasmin	Zimska produkcija Plesnega kluba Jasmin z gosti	19. 12. 2022 ob 18:00	Telovadnica OŠ Stara Cerkev

KDO?

KAJ?

KDAJ?

KJE?